

EPV/GL/2017/11

---

21/03/2018

---

## Ohjeet

---

# hallinnosta ja ohjauksesta

# 1. Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

---

## Näiden ohjeiden asema

1. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010<sup>1</sup> 16 artiklan nojalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen näkemys Euroopan finanssivalvojen järjestelmässä toteutettavista asianmukaisista valvontakäytännöistä tai siitä, miten unionin lainsäädäntöä on sovellettava tietyllä alalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, on noudatettava ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esim. muuttamalla lainsäädäntöään tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös ohjeita, jotka on suunnattu ensisijaisesti laitoksille.

## Raportointivaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 21/05/2018, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei toimiteta tähän määräaikaan mennessä, Euroopan pankkiviranomainen katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata ohjeita. Ilmoitukset lähetetään Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla olevalla lomakkeella sähköpostitse osoitteeseen [compliance@eba.europa.eu](mailto:compliance@eba.europa.eu). Viitteeksi merkitään "EBA/GL/2017/11". Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden tai suositusten noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös ohjeiden noudattamisen osalta tehtävistä muutoksista on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle.
4. Ilmoitukset julkaistaan Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

---

<sup>1</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

## 2. Sisältö, soveltamisala ja määritelmät

---

### Sisältö

5. Näissä ohjeissa määritellään sisäiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, -prosessit ja -mekanismit, jotka luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten on pantava täytäntöön direktiivin 2013/36/EU<sup>2</sup> 74 artiklan 1 kohdan mukaisesti varmistaakseen laitoksen tehokkaan ja luotettavan hallinnon.

### Osoitus

6. Ohjeet on tarkoitettu asetuksen (EU) N:o 575/2013<sup>3</sup> 4 artiklan 1 kohdan 40 alakohdassa määritellyille toimivaltaisille viranomaisille, Euroopan keskuspankille sille asetuksella (EU) N:o 1024/2013 annettuja tehtäviä koskevilta osin sekä asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritellyille laitoksille.

### Soveltamisala

7. Ohjeita sovelletaan laitosten hallinto- ja ohjausjärjestelmiin ja niiden organisaatorakenteisiin ja vastuualueisiin, prosesseihin, joita käytetään laitoksiin kohdistuvien tai mahdollisesti kohdistuvien riskien tunnistamiseen, hallinnointiin, valvontaan ja raportointiin, sekä sisäiseen valvontajärjestelmään.
8. Ohjeiden tarkoituksena on kattaa kaikki olemassa olevat hallintorakenteet suosimatta mitään erityistä rakennetta. Ohjeissa ei puututa kansallisen yhtiöoikeuden mukaisen yleisen toimivallan jakautumiseen. Ohjeita tulee soveltaa jäsenvaltioissa käytössä olevista hallintorakenteista riippumatta (yksiportainen ja/tai kaksiportainen ja/tai muu rakenne). Ylimmällä hallintoelimellä, siten kuin se on määritelty direktiivin 2013/36/EU 3 artiklan 1 kohdan 7 ja 8 alakohdassa, on katsottava olevan sekä johto- (liikkeenjohdollisia) että valvontaan liittyviä (muuta kuin liikkeenjohdollisia) tehtäviä<sup>4</sup>.
9. Käsitteitä ”johtotehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin” ja ”valvontatehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin” käytetään näissä ohjeissa yleisesti viittaamatta mihinkään määrättyyn hallinto- ja ohjausrakenteeseen. Viittaukset hallinnollisiin (liikkeenjohdollisiin) tai valvontatehtäviin koskevat niitä ylimmän hallintoelimen elimiä tai jäseniä, joiden vastuulla kyseinen tehtävä on kansallisen lainsäädännön perusteella. Soveltaessaan näitä ohjeita toimivaltaisen

---

<sup>2</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

<sup>3</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1–337).

<sup>4</sup> Ks. myös direktiivin 2013/36/EU johdanto-osan kappale 56.

viranomaisen tulee ottaa huomioon kansallinen yhtiöoikeus ja määritellä tarpeen mukaan, mihin ylimmän hallintoelimen elimeen tai jäseniin näitä tehtäviä sovelletaan.

10. Niissä jäsenvaltioissa, joissa ylin hallintoelin siirtää liikkeenjohdolliset tehtävät osittain tai kokonaan tietylle henkilölle tai sisäiselle liikkeenjohdosta vastaavalle elimelle (esim. toimitusjohtajalle, hallintoryhmälle tai toimeenpanevälle valiokunnalle), henkilöiden, jotka suorittavat näitä liikkeenjohdollisia tehtäviä tehtävien siirtämisen perusteella, on katsottava muodostavan johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen. Näissä ohjeissa kaikki viittaukset johtotehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen käsittävät myös toimeenpanevan elimen jäsenet tai toimitusjohtajan siten kuin ne on määritelty näissä ohjeissa, vaikka niitä ei olisi ehdotettu tai nimitetty laitoksen hallintoelimen tai -elimien muodollisiksi jäseniksi kansallisen lainsäädännön perusteella.
11. Niissä jäsenvaltioissa, joissa osaa velvollisuuksista hoitavat ylimmän hallintoelimen sijaan suoraan laitoksen osakkaat, jäsenet tai omistajat, laitosten tulee varmistaa, että kyseiset velvollisuudet ja niihin liittyvät päätökset ovat mahdollisimman laajasti ylimpään hallintoelimeen sovellettavien ohjeiden mukaiset.
12. Ohjeissa käytetyt toimitusjohtajan, talousjohtajan ja keskeisistä tehtävistä vastaavan henkilön määritelmät ovat puhtaasti toiminnallisia, eikä niiden tarkoitus ole määritellä näiden henkilöiden nimittämistä tai kyseisten toimien luomista, ellei niistä ole säädetty asianmukaisessa EU-lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä.
13. Laitosten tulee noudattaa näitä ohjeita ja toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että laitokset noudattavat näitä ohjeita yritystasolla, alakonsolidointiryhmän tasolla ja konsolidoidulla tasolla direktiivin 2013/36/EU 109 artiklassa säädetyn soveltamistason mukaisesti.

## Määritelmät

14. Ellei toisin ilmoiteta, näihin ohjeisiin sisältyvillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin direktiivissä 2013/36/EU käytetyillä ja määritellyillä termeillä. Lisäksi näissä ohjeissa käytetään seuraavia määritelmiä:

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Riskinottohalu</b>  | Niiden riskien yhteenlaskettu taso ja laji, jotka laitos on valmis ottamaan riskinkantokykynsä rajoissa ja liiketoimintamallinsa mukaisesti saavuttaakseen strategiset tavoitteensa.                                                             |
| <b>Riskinkantokyky</b> | Riskin enimmäistaso, jonka laitos voi ottaa pääomapohjansa, riskienvalvonta- ja valvontakykynsä ja sääntelystä aiheutuvien rajoitteidensa perusteella.                                                                                           |
| <b>Riskikulttuuri</b>  | Laitoksen normit, asenteet ja toiminta, jotka liittyvät riskitietoisuuteen, riskien ottamiseen ja riskienvalvontaan, sekä valvonta, joka ohjaa riskeihin liittyvää päätöksentekoa. Riskikulttuuri ohjaa ylimmän hallintoelimen ja työntekijöiden |

päätöksiä päivittäisissä tehtävissä ja vaikuttaa niiden ottamiin riskeihin.

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Laitokset</b>                                     | Luottolaitokset ja sijoituspalveluyritykset asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 1 ja 2 alakohdassa määritellyssä merkityksessä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Henkilöstö</b>                                    | Laitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvien tytäryhtiöiden kaikki työntekijät mukaan lukien henkilöstö tytäryhtiöissä, jotka eivät kuulu direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan, ja kaikki laitoksen johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen ja valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenet.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Toimitusjohtaja (CEO)</b>                         | Henkilö, joka on vastuussa laitoksen kokonaisliiketoimintojen johtamisesta ja ohjaamisesta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Talousjohtaja (CFO)</b>                           | Henkilö, jolla on vastuu kaikkien seuraavien toimien johtamisesta: varainhoito, taloudellinen suunnittelu ja tilinpäätösraportointi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Sisäisten valvontatoimintojen johtajat</b>        | Henkilöt, jotka ovat hierarkian korkeimmalla tasolla vastuussa riippumattoman riskienvalvonnan, säännösten noudattamista valvovan ja sisäisen tarkastuksen toimintojen päivittäisen toiminnan tehokkaasta johtamisesta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Keskeisistä toiminnoista vastaavat henkilöt</b>   | <p>Henkilöt, jotka vaikuttavat merkittävästi laitoksen johtamiseen, mutta jotka eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä tai toimi toimitusjohtajana. Näitä henkilöitä ovat sisäisten valvontatoimintojen johtajat ja talousjohtaja, mikäli he eivät ole ylimmän hallintoelimen jäseniä, ja mahdollisesti muut laitoksen riskinoton määrään suhteutetun lähestymistavan perusteella määritetyt keskeisistä tehtävistä vastaavat henkilöt.</p> <p>Muita keskeisistä tehtävistä vastaavia henkilöitä voivat olla merkittävien liiketoiminta-alojen, Euroopan talousalueen / Euroopan vapaakauppajärjestön maiden sivuliikkeiden, kolmansien maiden tytäryhtiöiden ja muiden sisäisten toimintojen johtajat.</p> |
| <b>Varovaisuusperiaatteen mukainen konsolidointi</b> | Direktiivissä 2013/36/EU ja asetuksessa (EU) N:o 575/2013 asetettujen vakavaraisuusääntöjen soveltaminen konsolidoidulla tasolla tai alakonsolidointiryhmän tasolla asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisen osan II osaston 2 luvun nojalla. Varovaisuusperiaatteen mukainen konsolidointi koskee kaikkia tytäryhtiöitä, jotka ovat asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 3 ja 26 kohdassa tarkoitettuja laitoksia tai rahoituslaitoksia, ja se voi koskea myös saman asetuksen 2 artiklan 18 kohdassa tarkoitettuja oheispalveluyrityksiä, jotka on perustettu EU:n sisällä tai sen ulkopuolella.                                                                                                           |

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Konsolidoiva laitos</b>                                   | Laitos, jonka edellytetään täyttävän vakavaraisuusvaatimukset konsolidoidun tilanteen perusteella asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisen osan II osaston 2 luvun nojalla.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Merkittävät laitokset</b>                                 | Direktiivin 2013/36/EU 131 artiklassa tarkoitetut laitokset (maailmanlaajuiset järjestelmän kannalta merkittävät laitokset (G-SII:t) ja muut järjestelmän kannalta merkittävät laitokset (O-SII:t)) ja mahdollisesti muut laitokset, jotka toimivaltainen viranomainen on määritellyt tai jotka on määritelty kansallisessa laissa merkittäviksi laitoksen koon, sisäisen organisaation sekä toimintojen laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden arvioinnin perusteella. |
| <b>Vakavaraisuusdirektiivin alaiset noteeratut laitokset</b> | Laitokset, joiden rahoitusvälineet on otettu kaupankäynnin kohteiksi yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa säännellyillä markkinoilla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä, jotka on määritelty direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 21 ja 22 kohdassa <sup>5</sup> .                                                                                                                                                                                           |
| <b>Osakas</b>                                                | Henkilö, joka omistaa laitoksen osakkeita, tai laitoksen oikeudellisesta muodosta riippuen laitoksen muu omistaja tai jäsen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Johtajan tehtävä</b>                                      | Asema laitoksen tai muun oikeushenkilön ylimmän hallintoelimen jäsenenä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## 3. Täytäntöönpano

### Voimaantulopäivä

15. Nämä ohjeet tulevat voimaan 30. kesäkuuta 2018.

### Kumoaminen

16. Nämä ohjeet kumoavat 27. syyskuuta 2011 annetut EPV:n sisäistä hallintoa ja ohjausta koskevat ohjeet (GL 44) 30. kesäkuuta 2018 alkaen.

<sup>5</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

## 4. Ohjeet

---

### I osasto – Suhteellisuus

17. Direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun suhteellisuusperiaatteen tarkoituksena on varmistaa, että sisäiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät ovat laitoksen yksilöllisen riskiprofiilin ja liiketoimintamallin kanssa yhdenmukaisia, jotta sääntelyvaatimusten tavoitteet saavutettaisiin.
18. Kehittäessään ja pannessaan täytäntöön sisäisiä hallinto- ja ohjausjärjestelmiä laitosten tulisi ottaa huomioon kokonsa ja sisäinen organisaationsa sekä toimintansa laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Merkittävien laitosten hallinto- ja ohjausjärjestelmien tulee olla kehittyneempiä, kun taas pienemmissä ja yksinkertaisemmissä laitoksissa voidaan toteuttaa yksinkertaisempia hallinto- ja ohjausjärjestelmiä.
19. Suhteellisuusperiaatteen soveltamiseksi ja vaatimusten asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi laitosten ja toimivaltaisten viranomaisten on huomioitava seuraavat kriteerit:
  - a. laitoksen koko tarkasteltuna laitoksen ja sen varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin soveltamisalaan kuuluvien tytäryhtiöiden yhteenlaskettuna taseena
  - b. laitoksen maantieteellinen sijainti ja sen toimintojen laajuus kullakin lainkäyttöalueella
  - c. laitoksen oikeudellinen muoto ja konsernin osalta tehty suhteellisuuden arviointi, jos laitos on osa konsernia
  - d. onko laitos listautunut
  - e. onko laitoksella lupa käyttää sisäisiä malleja pääomavaatimusten mittaamiseen (esim. sisäisten luottoluokitusten menetelmää)
  - f. laitoksen toimiluvan mukaisten palvelujen ja toimien laji (esim. ks. myös direktiivin 2013/36/EU liite I ja direktiivin 2014/65/EU liite I)
  - g. pääasiallinen liiketoimintamalli ja -strategia; liiketoimien laatu ja monimuotoisuus sekä laitoksen organisaatorakenne
  - h. laitoksen riskistrategia, riskinottohalu ja tosiasiallinen riskiprofiili ottaen huomioon myös pääomaa ja maksuvalmiutta koskevien vakavaraisuuden arviointiprosessien tulokset
  - i. laitoksen omistus- ja rahoitusrakenne

- j. asiakastyypit (esim. yksityisasiakkaat, yritykset, institutionaaliset tahot, pienyritykset, julkisyhteisöt) ja tuotteiden tai sopimusten monimuotoisuus
- k. ulkoistetut toimet ja jakelukanavat
- l. olemassa olevat tietojärjestelmät sekä toiminnan jatkuvuuden varajärjestelmät ja ulkoistamistoimet tällä osa-alueella.

## II osasto – Ylimmän hallintoelimen ja sen valiokuntien tehtävät ja kokoonpano

### 1 Ylimmän hallintoelimen tehtävät ja velvollisuudet

- 20. Direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdan mukaisesti ylimmän hallintoelimen tulee kantaa laitoksesta viimekätinen kokonaisvastuu ja sen tulee määritellä sellaiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan laitoksen tehokas ja vakaa hoito, valvoa niiden täytäntöönpanoa ja vastata niistä.
- 21. Ylimmän hallintoelimen tehtävien tulee olla selkeästi määriteltäviä ja liikkeenjohdollisten tehtävien ja valvontatehtävien tulee olla toisistaan eriytettyjä. Ylimmän hallintoelimen velvollisuudet ja tehtävät tulee kuvata kirjallisessa asiakirjassa, jonka ylin hallintoelin hyväksyy asianmukaisesti.
- 22. Kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten tulee olla täysin tietoisia ylimmän hallintoelimen rakenteesta ja velvollisuuksista sekä tehtävienjaosta ylimmän hallintoelimen eri toimintojen ja valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen valiokuntien välillä. Jotta käytössä olisi toimiva valvonta ja seuranta, sen päätöksenteko ei saa keskittyä yksittäiselle jäsenelle tai pienelle jäsenryhmälle. Valvontatehtäväänsä hoitavan ja johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen välisen vuorovaikutuksen tulee olla tehokasta. Kummastakin tehtävästä on välitettävä toiselle riittävästi tietoa, jotta ne molemmat voivat hoitaa omat tehtävänsä.
- 23. Ylimmän hallintoelimen velvollisuuksiin on kuuluttava seuraavien kokonaisuuksien määrittäminen, hyväksyminen ja täytäntöönpanon valvominen:
  - a. laitoksen yleinen liiketoimintastrategia ja keskeiset toimintapolitiikat, joissa noudatetaan sovellettavaa lainsäädäntö- ja sääntelykehystä ja huomioidaan laitoksen pitkän aikavälin taloudelliset edut ja vakavaraisuus
  - b. kokonaisriskistrategia, joka sisältää laitoksen riskinottohalun ja riskienvalvontajärjestelmä ja toimenpiteet, joilla varmistetaan, että ylin hallintoelin käyttää riittävästi aikaa riskeihin liittyvien asioiden käsittelyyn
  - c. riittävän tasoinen ja tehokas sisäisen hallinnon ja ohjauksen ja sisäisen valvonnan järjestelmä, joka sisältää selkeän organisaatorakenteen ja hyvin toimivat ja

- riippumattomat sisäistä riskienvalvontaa, säännösten noudattamisen valvontaa ja sisäistä tarkastusta koskevat toiminnot, joilla on riittävästi toimivaltaa, painoarvoa ja resursseja tehtäviensä suorittamiseen
- d. sisäinen pääoma ja säädetty vähimmäispääomapohja, jotka määräänsä, laatunsa ja jakautumisensa puolesta riittävät kattamaan laitokseen liittyvät riskit
  - e. laitoksen likviditeetin hallinnan tavoitteet
  - f. palkitsemisjärjestelmä, joka on yhteneväinen direktiivin 2013/36/EU 92–95 artiklassa säädettyjen palkitsemisperiaatteiden ja EPV:n direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdan ja 75 artiklan 2 kohdan mukaisesti antamien moitteettomia palkitsemisjärjestelmiä koskevien ohjeiden kanssa<sup>6</sup>
  - g. järjestelyt, joiden tarkoituksena on varmistaa, että ylimmän hallintoelimen yksilölliset ja yhteiset sopivuusarviointit suoritetaan tehokkaasti, että ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja jatkuvuussuunnittelu ovat asianmukaisia ja että ylin hallintoelin suorittaa tehtävänsä tehokkaasti<sup>7</sup>
  - h. keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden valinta ja sopivuuden arviointi<sup>8</sup>
  - i. järjestelyt, joiden tarkoituksena on varmistaa ylimmän hallintoelimen kunkin valiokunnan sisäinen toiminta, jos sellaisia perustetaan, ja määritellä
    - i. kunkin valiokunnan rooli, kokoonpano ja tehtävät
    - ii. asianmukainen tiedonkulku, johon kuuluvat suositusten ja päätelmien dokumentointi sekä kunkin valiokunnan ja ylimmän hallintoelimen sekä toimivaltaisten viranomaisten ja muiden osapuolten väliset raportointisuhteet
  - j. riskikulttuuri, joka on näiden ohjeiden 9 jakson kanssa yhdenmukainen ja jossa huomioidaan laitoksen riskitietoisuus ja riskinottoon liittyvä toiminta
  - k. yrityskulttuuri ja arvot, jotka ovat näiden ohjeiden 10 jakson kanssa yhdenmukaiset ja jotka edistävät vastuullista ja eettistä käyttäytymistä ja sisältävät menettelytapaohjeet tai muun vastaavan välineen

<sup>6</sup> EPV:n ohjeet direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdassa ja 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä sekä asetuksen (EU) N:o 575/2013 450 artiklan mukaisista tiedonantovelvollisuuksista (EBA/GL/2015/22).

<sup>7</sup> Ks. myös ESMAN ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista.

<sup>8</sup> Ks. myös ESMAN ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista.

- l. laitostenvälisen tason eturistiriitoja koskeva menettely, joka on 11 jakson kanssa yhdenmukainen, ja henkilöstön eturistiriitoja koskeva menettely, joka on 12 jakson kanssa yhdenmukainen
  - m. järjestelyt, joiden tavoitteena on varmistaa kirjanpidon ja tilinpäätöstietojen raportointijärjestelmien eheys ja joihin sisältyvät taloudelliset ja toimintaan liittyvät tarkastukset ja lakien ja asianmukaisten standardien noudattaminen.
24. Ylimmän hallintoelimen tulee valvoa tietojen julkistamista ja tiedottamista ulkoisille sidosryhmille ja toimivaltaisille viranomaisille.
25. Kaikkien ylimmän hallintoelimen jäsenten tulee olla tietoisia laitoksen kokonaistoiminnasta, taloudellisesta tilanteesta ja riskitilanteesta taloudelliset olosuhteet huomioiden sekä olla tietoisia päätöksistä, joilla on merkittäviä vaikutuksia laitoksen liiketoimintaan.
26. Ylimmän hallintoelimen jäsen voi olla vastuussa sisäisestä valvonta toiminnosta V osaston 19.1 jaksossa tarkoitetussa merkityksessä edellyttäen, ettei jäsenellä ole muita toimeksiantoja, jotka voisivat vaarantaa jäsenen valvontatoiminnon tehtävät ja valvonta toimintojen riippumattomuuden.
27. Ylimmän hallintoelimen tulee valvoa ja säännöllisesti arvioida ja korjata mahdollisia heikkouksia niissä täytäntöönpanoprosesseissa, strategioissa ja periaatteissa, jotka liittyvät 23 ja 24 kappaleessa lueteltuihin velvollisuuksiin. Sisäisen hallinnon ja ohjauksen järjestelmää ja sen täytäntöönpanoa tulee arvioida ja päivittää säännöllisin väliajoin ottamalla huomioon suhteellisuusperiaate I osastossa tarkemmin selitetyllä tavalla. Syvällisempi tarkistus tulee tehdä, mikäli laitokseen vaikuttavat muutokset ovat olennaisia.

## 2 Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tehtävät

28. Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimentulee osallistua aktiivisesti laitoksen liiketoimintaan ja tehdä tietoon perustuvia ja vakuuttavasti perusteltuja päätöksiä.
29. Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa ylimmän hallintoelimen asettamien strategioiden täytäntöönpanosta ja keskustella säännöllisesti näiden strategioiden täytäntöönpanosta ja asianmukaisuudesta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen kanssa. Täytäntöönpanon toteuttamisesta voi vastata laitoksen ylimmän hallintoelimen alaisuudessa toimivat.
30. Käyttäessään harkintavaltaansa ja tehdessään päätöksiä johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee kyseenalaistaa rakentavasti ja arvioida kriittisesti sille toimitettuja arviointiehtotuksia, selvityksiä ja tietoja. Johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee raportoida kokonaisvaltaisesti sekä ilmoittaa säännöllisesti ja tarpeen mukaan viipymättä valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle tilanteen arvioimiseen liittyvistä keskeisistä osatekijöistä, riskeistä ja kehityssuunnista, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa laitokseen. Näitä ovat esimerkiksi keskeiset liiketoimintaa koskevat päätökset ja

otetut riskit, laitoksen taloudelliset ja liiketoiminnalliset olosuhteet, maksuvalmiutta ja pääomapohjan vakautta koskevat arviot sekä olennaisia riskejä koskevat arviot.

### 3 Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tehtävät

31. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten tehtäviin tulee kuulua laitoksen strategian valvonta ja rakentava kyseenalaistaminen.
32. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen kokoonpanoon tulee kuulua riippumattomia jäseniä ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten ylimmän hallintoelimen jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista annettujen ohjeiden 9.3 jakson mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansallisen lainsäädännön soveltamista.
33. Sovellettavan kansallisen yhtiöoikeuden mukaisesti annettuja velvollisuuksia rajoittamatta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee
  - a. valvoa ylimmän hallintoelimen päätöksentekoa ja toimia sekä harjoittaa johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tehokasta seuranta valvomalla ja tarkastamalla sen suoriutumista yksilötasolla ja kokonaisuutena sekä laitoksen strategian ja tavoitteiden täytäntöönpanoa
  - b. kyseenalaistaa rakentavasti ja arvioida kriittisesti johtotehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten toimittamia arviointiehdotuksia ja tietoja sekä valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen päätöksiä
  - c. suorittaa riskivaliokunnan, palkitsemisvaliokunnan ja nimitysvaliokunnan tehtävät, mikäli kyseisiä valiokuntia ei ole erikseen perustettu, ottaen huomioon I osastossa määritellyn suhteellisuusperiaatteen
  - d. varmistaa laitoksen sisäisen hallinnon ja ohjauksen kehyksen tehokkuus, arvioida sitä aika ajoin ja ryhtyä tarvittaviin toimiin tunnistettujen puutteiden korjaamiseksi
  - e. valvoa ja seurata, että laitoksen strategiset tavoitteet, organisaatorakenne ja riskistrategia, joka sisältää riskinottohalun ja riskienvalvontajärjestelmän, sekä muut järjestelmät (kuten palkitsemisjärjestelmä) ja tietojen julkistamisperiaatteet pannaan täytäntöön johdonmukaisesti
  - f. valvoa, että laitoksen riskikulttuuria sovelletaan johdonmukaisesti
  - g. valvoa menettelytapaohjeiden tai vastaavien sekä tehokkaiden periaatteiden täytäntöönpanoa ja ylläpitämistä, jotta voidaan tunnistaa, hallita ja lieventää tosiasiallisia ja mahdollisia eturistiriitoja

- h. valvoa taloudellisten tietojen ja tilinpäätösraportoinnin sekä sisäisen valvontajärjestelmän eheyttä, mukaan luettuna tehokasta ja vakaata riskienvalvontajärjestelmää
- i. varmistaa, että sisäisten valvontatoimintojen johtajat voivat toimia riippumattomasti ja että riippumatta velvollisuudesta raportoida muille sisäisille elimille, liiketoiminta-aloille tai -yksiköille, ne voivat tuoda esille ongelmia ja varoittaa suoraan valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä tarpeen mukaan, mikäli haitallinen riskikehitys vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa laitokseen
- j. valvoa sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman täytäntöönpanoa riski- ja tarkastusvaliokuntien alustavan osallistumisen jälkeen, mikäli tällaiset valiokunnat on perustettu.

## 4 Ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tehtävät

- 34. Ylimmän hallintoelimen toiminnasta vastaa sen puheenjohtaja, jonka tulee edistää tehokasta tiedonkulkua ylimmän hallintoelimen sisällä ja sekä ylimmän hallintoelimen ja sen valiokuntien välillä, mikäli valiokuntia on perustettu, sekä olla vastuussa ylimmän hallintoelimen tehokkaasta toiminnasta yleisesti.
- 35. Puheenjohtajan on kannustettava avoimeen ja kriittiseen keskusteluun ja varmistettava, että päätöksentekomenettelyn aikana voidaan esittää eriäviä mielipiteitä ja keskustella niistä.
- 36. Yleisenä periaatteena on, että ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tulee olla liikkeenjohtoon osallistumaton jäsen. Mikäli puheenjohtajalle sallitaan liikkeenjohdollisia tehtäviä, laitoksella tulisi olla käytössään toimenpiteitä, joiden avulla voidaan lieventää tämän mahdollisia haitallisia vaikutuksia laitoksen valvontajärjestelmiin (esim. nimittämällä johtavan valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenen tai johtavan riippumattoman valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenen tai sisällyttämällä suuren määrän liikkeenjohtoon osallistumattomia jäseniä valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen). Direktiivin 2013/36/EU 88 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen puheenjohtaja ei saa hoitaa samanaikaisesti saman laitoksen toimitusjohtajan tehtävää, ellei laitos ole pitänyt sitä perusteltuna ja toimivaltaiset viranomaiset antaneet siihen lupaa.
- 37. Puheenjohtajan tulee laatia kokousten asialistat ja varmistaa, että strategisten asioiden käsittely on etusijalla. Puheenjohtajan tulee varmistaa, että ylimmän hallintoelimen päätökset ovat perusteltuja ja perustuvat tietoon ja että asiakirjat ja tiedot toimitetaan asianosaisille riittävän ajoissa ennen kokousta.
- 38. Ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tulee edistää ylimmän hallintoelimen jäsenten välistä selkeää tehtävienjakoa ja tehokasta tiedonkulkua jäsenten välillä, jotta valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenet voivat osallistua neuvotteluihin rakentavasti ja antaa äänensä harkiten ja tietoon perustuen.

## 5 Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen valiokunnat

### 5.1 Valiokuntien perustaminen

39. Direktiivin 2013/36/EU 109 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja yhdessä saman direktiivin 76 artiklan 3 kohdan, 88 artiklan 2 kohdan ja 95 artiklan 1 kohdan kanssa kaikkien laitosten, jotka ovat itsessään merkittäviä yksilöllisesti tai alakonsolidointiryhmän tai konsolidointiryhmän tasolla, tulee perustaa riski-, nimitys-<sup>9</sup> ja palkitsemisvaliokunnat<sup>10</sup>, jotka neuvovat valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä ja valmistelevat kyseisessä elimessä tehtäviä päätöksiä. Laitoksilla, joita ei pidetä merkittävänä, myöskään sellaisilla, jotka kuuluvat alakonsolidointiryhmän tai konsolidointiryhmän tasolla merkittävän laitoksen varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin soveltamisalaan, ei ole velvollisuutta perustaa kyseisiä valiokuntia.
40. Mikäli riski- tai nimitysvaliokuntaa ei ole perustettu, näiden ohjeiden viittauksia kyseisiin valiokuntiin tulee soveltaa valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen ottamalla huomioon I osastossa kuvattu suhteellisuusperiaate.
41. Laitokset voivat näiden ohjeiden I osastossa esitetyt kriteerit huomioon ottaen perustaa muita valiokuntia (esim. eettisen valiokunnan, menettelytapavalioikunnan ja säännösten noudattamisesta vastaavan valiokunnan).
42. Laitosten tulee varmistaa selkeä velvollisuuksien ja tehtävien jako erityisvaliokuntien ja ylimmän hallintoelimen välillä.
43. Jokaisella valiokunnalla on oltava valvontatehtäväänsä hoitavalta ylimmältä hallintoelimeltä saatu dokumentoitu toimeksianto, jossa määritetään sen toimivaltuuksien soveltamisala, ja asianmukaiset vakiintuneet työmenettelyt.
44. Valiokuntien tulee tukea valvontatehtävää erityisalueilla ja helpottaa vakaan sisäisen hallinnon ja ohjauksen kehityksen kehittämistä ja täytäntöönpanoa. Tehtävien siirtäminen valiokunnille ei vapauta valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä millään tavalla kokonaisvastuusta tehtäviensä ja velvollisuuksiensa hoitamisessa.

### 5.2 Valiokuntien kokoonpano<sup>11</sup>

<sup>9</sup> Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista.

<sup>10</sup> Palkitsemisvaliokunnan osalta ks. EPV:n ohjeet hyvästä palkitsemisjärjestelmästä.

<sup>11</sup> Tätä jaksoa tulee lukea yhdessä ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista annettujen ohjeiden kanssa.

45. Kaikkien valiokuntien puheenjohtajana tulee olla liikkeenjohtoon osallistumaton ylimmän hallintoelimen jäsen, joka kykenee puolueettomaan arviointiin.
46. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen riippumattomien jäsenten <sup>12</sup> osallistumisen valiokuntiin tulisi olla aktiivista.
47. Mikäli valiokuntia on perustettava direktiivin 2013/36/EU tai kansallisen lainsäädännön perusteella, niissä on oltava vähintään kolme jäsentä.
48. Laitosten tulee varmistaa, ettei valiokunta muodostu samasta jäsenryhmästä kuin jokin toinen valiokunta, ottaen huomioon ylimmän hallintoelimen koko ja valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen riippumattomien jäsenten määrä.
49. Laitosten tulee harkita ajoittaista valiokuntien puheenjohtajien ja jäsenten kierrättämistä. Tässä on huomioitava kunkin valiokunnan erikseen ja yhteisesti edellyttämä erityiskokemus, tiedot ja osaaminen.
50. Riski- ja nimitysvaliokuntien tulee muodostua laitoksen liikkeenjohtoon osallistumattomista valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenistä. Tarkastusvaliokunnan kokoonpanon tulee olla direktiivin 2006/43/EY<sup>13</sup> 39 artiklan mukainen. Palkitsemisvaliokunta tulee muodostaa EPV:n hyvää palkitsemisjärjestelmää koskevien ohjeiden <sup>14</sup> 2.4.1 jakson mukaisesti.
51. Maailmanlaajuisissa järjestelmän kannalta merkittävissä laitoksissa (G-SII) ja muissa järjestelmän kannalta merkittävissä laitoksissa (O-SII) nimitysvaliokunnan enemmistön tulisi muodostua riippumattomista jäsenistä ja valiokunnan puheenjohtajan tulisi olla riippumaton jäsen. Muissa toimivaltaisten viranomaisten tai kansallisen lainsäädännön määrittelemissä merkittävissä laitoksissa nimitysvaliokunnassa tulee olla riittävä määrä riippumattomia jäseniä. Lisäksi kyseisissä laitoksissa hyvänä käytäntönä voidaan myös pitää sitä, että nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii riippumaton jäsen.
52. Nimitysvaliokunnan jäsenillä tulee olla kullakin erikseen ja kaikilla yhteisesti asianmukaiset tiedot, osaaminen ja asiantuntemus valintamenettelystä ja sopivuusvaatimuksista.
53. Maailmanlaajuisissa järjestelmän kannalta merkittävissä laitoksissa (G-SII) ja muissa järjestelmän kannalta merkittävissä laitoksissa (O-SII) riskivaliokunnan enemmistön tulisi muodostua riippumattomista jäsenistä. Maailmanlaajuisissa järjestelmän kannalta

---

<sup>12</sup> Siten kuin ne on määritelty ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista annettujen ohjeiden 9.3 jaksossa.

<sup>13</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87) sellaisena kuin se on viimeksi muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/56/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014.

<sup>14</sup> EPV:n ohjeet direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdassa ja 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä sekä asetuksen (EU) N:o 575/2013 450 artiklan mukaisista tiedonantovelvollisuuksista (EBA/GL/2015/22).

merkittävässä laitoksissa (G-SII) ja muissa järjestelmän kannalta merkittävässä laitoksissa (O-SII) riskivaliokunnan puheenjohtajan tulisi olla riippumaton jäsen. Muissa toimivaltaisten viranomaisten tai kansallisen lainsäädännön määrittelemissä merkittävässä laitoksissa riskivaliokunnassa tulee olla riittävä määrä riippumattomia jäseniä ja mahdollisuuksien mukaan riippumattoman jäsenen tulisi toimia nimitysvaliokunnan puheenjohtajana. Missään laitoksissa ylimmän hallintoelimen puheenjohtajan tai muiden valiokuntien puheenjohtajien ei tule toimia riskivaliokunnan puheenjohtajana.

54. Riskivaliokunnan jäsenillä tulee olla kullakin erikseen ja kaikilla yhteisesti asianmukaiset tiedot, osaaminen ja asiantuntemus riskienhallinnasta ja valvontakäytännöistä.

### 5.3 Valiokuntien menettelyt

55. Valiokuntien tulee raportoida säännöllisesti valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle.
56. Valiokuntien tulee olla tarpeen mukaan vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Vuorovaikutuksen perustana voi olla ristiin osallistuminen siten, että valiokunnan puheenjohtaja tai jäsen voi olla jäsenenä myös toisessa valiokunnassa, sanotun kuitenkin rajoittamatta kappaleen 48 soveltamista.
57. Valiokuntien jäsenten tulee osallistua avoimiin ja kriittisiin keskusteluihin, joiden aikana eriävistä näkemyksistä keskustellaan rakentavasti.
58. Valiokuntien tulee pitää kirjaa valiokunnan kokousten asialistoista ja tärkeimmistä lopputulemista ja päätelmistä.
59. Riski- ja nimitysvaliokuntien tulee vähintään
- a. saada kaikki tarvittava ja oleellinen tieto, jota tarvitaan niiden tehtävien suorittamiseen, kuten asianmukaisista yritystä koskevista toiminnoista ja valvontatoiminnoista saatava tieto (esim. lakiasiat, rahoitus, henkilöstöasiat, tietotekniikka, riskinhallinta, säännösten noudattamisen valvonta, sisäinen tarkastus jne.)
  - b. saada säännöllisiä raportteja, tapauskohtaisia tietoja, tiedonantoja ja lausuntoja sisäisen valvontatoiminnon johtajilta laitoksen senhetkisestä riskiprofiilista, sen riskikulttuurista ja riskirajoista sekä kaikista mahdollisista olennaisista laiminlyönneistä sekä tehtyjä, tehtäväksi aiottuja tai ehdotettuja korjaavia toimenpiteitä koskevat yksityiskohtaiset tiedot ja suositukset
  - c. tarkistaa ja päättää säännöllisin väliajoin sille toimitettavien riskitietojen sisällöstä, muodosta ja ilmoitusvälistä

- d. varmistaa tarvittaessa sisäisten valvontatoimintojen ja muiden toimintojen (henkilöstö, lakiasiat, rahoitus) asianmukainen osallistuminen niiden asiantuntemusalan mukaisesti ja/tai hakea ulkopuolista asiantuntija-apua.

## 5.4 Riskivaliokunnan tehtävät

60. Mikäli riskivaliokunta on perustettu, sen tulisi vähintään

- a. neuvoa ja tukea valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä laitoksen varsinaisen ja tulevan kokonaisriskinottohalun ja -strategian seuraamisessa ottamalla huomioon kaiken tyyppiset riskit, jotta voidaan varmistaa niiden olevan yhteneväisiä laitoksen liiketoimintastrategian, tavoitteiden, yrityskulttuurin ja arvojen kanssa
- b. avustaa valvontatehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä laitoksen riskistrategian ja siitä johdettujen rajojen täytäntöönpanon valvonnassa
- c. valvoa pääoman ja likviditeetin hallintaan liittyvien strategioiden täytäntöönpanoa sekä muihin laitoksen olennaisiin riskeihin liittyvien strategioiden täytäntöönpanoa, kuten niiden, jotka koskevat markkinoihin, luotonmyöntämiseen, toimintoihin (sisältäen oikeusasioihin ja tietotekniikkaan liittyvät riskit) ja maineeseen liittyviä riskejä, jotta voidaan arvioida niiden vastaavuutta hyväksytyn riskinottohalun ja riskistrategian kanssa
- d. antaa valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimellesuosituksia riskistrategiaan tarvittavista muutoksista, jotka johtuvat muun muassa laitoksen liiketoimintamallin muutoksista, markkinoiden kehitymisestä tai riskienvalvontatoiminnon esittämistä suosituksista
- e. antaa valvontatehtävää hoitavalle taholle mahdollisesti neuvontaa tai tukea ulkoisten konsulttien valinnassa
- f. arvioida lukuisia erilaisia skenaarioita, kuten stressiskenaarioita sen arvioimiseksi, kuinka laitoksen riskiprofiili reagoisi ulkoisiin ja sisäisiin tapahtumiin
- g. valvoa kaikkien merkittävien asiakkaille tarjottujen rahoitustuotteiden ja -palveluiden sekä laitoksen liiketoimintamallin ja riskistrategian välistä yhteensopivuutta<sup>15</sup>. Riskivaliokunnan tulee arvioida tarjottuihin rahoitustuotteisiin ja -palveluihin liittyviä riskejä ja ottaa huomioon näille tuotteille ja palveluille määritellyn hinnan ja niistä saatavan tuoton välinen suhde
- h. arvioida sisäisen tai ulkoisen tarkastuksen suosituksia ja seurata tehtyjen toimenpiteiden asianmukaista täytäntöönpanoa.

---

<sup>15</sup> Ks. myös EPV:n ohjeet vähittäispankkituotteiden tuotehallintamenettelyistä <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/consumer-protection-and-financial-innovation/guidelines-on-product-oversight-and-governance-arrangements-for-retail-banking-products>.

61. Riskivaliokunnan tulee tehdä yhteistyötä muiden valiokuntien kanssa, jos näiden toimet voivat vaikuttaa riskistrategiaan (esim. tilintarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta), ja olla säännöllisesti yhteydessä laitoksen sisäisiin valvontatoimintoihin, erityisesti sen riskienvalvontatoimintoon.
62. Jos laitokseen on perustettu riskivaliokunta, sen tulee tutkia, otetaanko palkitsemisjärjestelmän ja -käytäntöjen tarjoamissa kannustimissa huomioon laitoksen riski, pääoma, likviditeetti sekä voittojen todennäköisyys ja ajoitus, sanotun kuitenkin rajoittamatta palkitsemisvaliokunnan tehtäviä.

## 5.5 Tarkastusvaliokunnan tehtävät

63. Siinä tapauksessa, kun tarkastusvaliokunta on perustettu, sen tulisi direktiivin 2006/43/EY<sup>16</sup> mukaisesti muun muassa
- a. valvoa laitoksen sisäisen laadunvalvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuutta ja tarpeen mukaan sen sisäistä tarkastustoimintoa tarkastettavan laitoksen tilinpäätöstietojen raportoinnin osalta vaarantamatta sen riippumattomuutta
  - b. valvoa laitoksen kirjanpitokäytäntöjen luomista
  - c. valvoa tilinpäätöstietojen raportointiprosessia ja antaa suosituksia, joiden tarkoituksena on varmistaa sen luotettavuus
  - d. arvioida ja valvoa lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuutta direktiivin 2006/43/EU 22, 22a, 22b, 24a ja 24b artiklan sekä asetuksen (EU) N:o 537/2014<sup>17</sup> 6 artiklan mukaisesti ja erityisesti muiden kuin tilintarkastuspalveluiden tarjoamisen asianmukaisuutta saman asetuksen 5 artiklan mukaisesti
  - e. valvoa vuositilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteistä tilintarkastusta, erityisesti sen suorittamisen osalta, ottamalla huomioon toimivaltaisen viranomaisen asetuksen (EU) N:o 537/2014 26 artiklan 6 kohdan mukaisesti mahdollisesti tekemät havainnot ja päätelmät
  - f. olla vastuussa ulkoisten lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen valintamenettelystä ja antaa laitoksen toimivaltaiselle elimelle suosituksia niiden nimittämisestä (asetuksen (EU) N:o 537/2014 16 artiklan mukaisesti lukuun ottamatta

<sup>16</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87) sellaisena kuin se on viimeksi muutettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/56/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014.

<sup>17</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 537/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista ja komission päätöksen 2005/909/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 27.5.2014, s. 77).

tilanteita, joissa sovelletaan asetuksen (EU) N:o 537/2014 16 artiklan 8 kohtaa), korvauksista ja irtisanomisesta

- g. arvioida vuositilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisen tilintarkastuksen sisältöä ja tiheyttä
- h. tiedottaa direktiivin 2006/43/EU 39 artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti tarkastetun yksikön hallinto- tai valvontaelimelle lakisääteisen tilintarkastuksen tuloksesta ja selittää, miten lakisääteinen tilintarkastus edisti tilinpäätöstietojen raportoinnin luotettavuutta, ja mikä rooli tarkastusvaliokunnalla oli tässä prosessissa
- i. ottaa vastaan ja huomioida tilintarkastusraportit.

## 5.6 Yhdistetyt valiokunnat

- 64. Direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa laitoksille, joita ei pidetä merkittävänä, luvan yhdistää riskivaliokunta ja mahdollisesti perustettu tarkastusvaliokunta, kuten direktiivin 2006/43/EY 39 artiklassa on säädetty.
- 65. Mikäli laitoksiin, joita ei pidetä merkittävänä, on perustettu sekä riskivaliokunta että nimitysvaliokunta, nämä valiokunnat voidaan yhdistää. Jos valiokunnat päätetään yhdistää, laitosten tulee dokumentoida yhdistämisen syyt ja se, kuinka yhdistämisellä saavutetaan valiokunnille asetetut tavoitteet.
- 66. Laitosten tulisi varmistaa kaikkina aikoina, että yhdistetyn valiokunnan jäsenillä on yhdessä ja erikseen tarvittavat tiedot, taidot ja asiantuntemus ymmärtääkseen täysin yhdistetyn valiokunnan suoritettaviksi kuuluvat tehtävät<sup>18</sup>.

## III osasto – Hallintokehys

### 6 Organisaatiokehys ja -rakenne

#### 6.1 Organisaatiokehys

- 67. Laitoksen ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että laitoksen organisaatio ja toiminnallinen rakenne on tarkoituksenmukainen ja avoin ja että siitä on kirjallinen kuvaus. Rakenteen tulee edistää laitoksen tehokasta ja luotettavaa johtamista ja olla siitä osoituksena yksilöllisellä, alakonsolidoidulla ja konsolidoidulla tasolla. Ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että valvonta toiminnot ovat riippumattomia niistä liiketoiminta- alueista, joita ne valvovat, että tehtävät pidetään asianmukaisesti erillään ja että niillä on käytössään tehtäviensä tehokkaaseen suorittamiseen tarvittavat taloudelliset resurssit, työvoima ja toimivalta. Raportointilinjojen ja tehtävienjaon tulee olla selkeitä, tarkasti määriteltyjä,

<sup>18</sup> Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista.

yhdenmukaisia, täytäntöönpantavia ja asianmukaisesti dokumentoituja, erityisesti laitoksen keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden välillä. Asiakirjoja tulee päivittää tarpeen mukaan.

68. Laitoksen rakenne ei saa heikentää ylimmän hallintoelimen mahdollisuuksia valvoa ja hallita laitoksen tai konsernin kohtaamia riskejä tehokkaasti tai toimivaltaisen viranomaisen mahdollisuuksia valvoa laitosta tehokkaasti.
69. Ylimmän hallintoelimen tulee arvioida, vaikuttavatko konsernin rakenteessa tapahtuvat olennaiset muutokset (esim. uusien tytäryhtiöiden perustaminen, sulautumat ja hankinnat, konsernin osien myyminen tai likvidaatio tai ulkoiset tapahtumat) laitoksen organisaatiokehityksen vakauteen, ja kuinka ne siihen vaikuttavat. Ylimmän hallintoelimen tulee tehdä kaikki tarvittavat mukautukset nopeasti, jos heikkouksia todetaan.

## 6.2 Rakenteen tunteminen

70. Ylimmän hallintoelimen on tunnettava ja ymmärrettävä täysin laitoksen oikeudellinen, rakenteellinen ja toiminnallinen rakenne (know your structure -periaate) ja varmistettava, että se vastaa laitoksen hyväksyttyä liiketoiminta- ja riskistrategiaa ja riskinottohalua.
71. Ylimmän hallintoelimen on vastattava perusteltujen strategioiden ja toimintaperiaatteiden hyväksymisestä uusien rakenteiden perustamista varten. Jos laitos luo konserninsa sisälle useita yhtiöitä, niiden lukumäärä ja etenkin niiden keskinäiset suhteet ja liiketoimet eivät saa asettaa merkittäviä haasteita konsernin sisäisen hallinnon ja ohjauksen rakenteelle ja konserniin liittyvien riskien tehokkaalle hallinnalle ja valvonnalle. Ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että laitoksen rakenne ja tarvittaessa konsernin sisäiset rakenteet ovat 7 jaksossa määritellyt kriteerit huomioon ottaen selkeät, tehokkaat ja avoimet laitoksen henkilöstön, osakkeenomistajien ja muiden sidosryhmien sekä toimivaltaisen viranomaisen näkökulmasta.
72. Ylimmän hallintoelimen on ohjattava laitoksen rakennetta, kehitystä ja rajoituksia. Sen on varmistettava, että rakenne on perusteltu ja tehokas ja että se ei ole kohtuuttoman tai aiheettoman monitahoinen.
73. Konsolidoivan laitoksen ylimmän hallintoelimen tulee ymmärtää paitsi konsernin oikeudellinen, hallinnollinen ja operatiivinen rakenne myös sen eri yksiköiden tarkoitus ja toiminnot sekä niiden väliset yhteydet ja suhteet. Sen on oltava perillä myös konsernikohtaisista operatiivisista riskeistä, konsernin sisäisistä vastuista ja siitä, kuinka ne voivat vaikuttaa konsernin rahoitukseen, pääomaan, maksuvalmiuteen ja riskiprofiiliin tavanomaisissa ja epäsuotuisissa olosuhteissa. Ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että laitos kykenee antamaan oikea-aikaisesti tietoa konsernin kunkin oikeushenkilön tyypistä, ominaispiirteistä, hallintokaaviosta, omistusrakenteesta ja liiketoiminnasta. Lisäksi sen on varmistettava, että konserniin kuuluvat laitokset noudattavat kaikkia valvontaan liittyviä raportointivaatimuksia yksilöllisellä, alakonsolidoinnin ja konsolidoinnin tasolla.

74. Konsolidoivan laitoksen ylimmän hallintoelimen tulee varmistaa, että konsernin eri yksiköt (mukaan luettuna konsolidoiva yksikkö itse) saavat riittävästi tietoa saadakseen selvän kuvan konsernin yleisistä tavoitteista, strategioista ja riskiprofiilista ja siitä, mikä on kyseisen konsernin yksikön asema konsernin rakenteessa ja toiminnassa. Nämä tiedot ja niitä koskevat tarkistukset tulee dokumentoida ja saattaa asianmukaisten toimintojen kuten ylimmän hallintoelimen, liiketoiminta-alojen ja valvontatoimintojen käyttöön. Konsolidoivan laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenten tulee huolehtia siitä, että heillä on ajantasainen tieto konsernin rakenteesta johtuvista riskeistä ottaen huomioon näiden ohjeiden 7 jaksossa määritellyt kriteerit. Tämä tarkoittaa sitä, että he saavat
- a. tiedot tärkeimmistä riskitekijöistä
  - b. säännöllisiä raportteja, joissa arvioidaan laitoksen kokonaisrakennetta ja yksittäisten yksiköiden toimintojen yhdenmukaisuutta konserninlaajuisen hyväksytyn strategian kanssa
  - c. säännöllisiä raportteja sellaisista aiheista, joiden osalta vaaditaan sääntelykehiksen noudattamista yksilöllisellä, alakonsolidointiryhmän ja konsolidointiryhmän tasolla.

### 6.3 Monitahoiset rakenteet ja epätavanomaiset tai läpinäkymättömät liiketoimet

75. Laitosten tulee välttää liian monitahoisten ja läpinäkymättömien rakenteiden muodostamista. Laitosten tulee ottaa päätöksenteossaan huomioon sellaisten riskiarviointien tulokset, joiden tarkoituksena on ollut tunnistaa, voidaanko arvioitavia rakenteita käyttää rahanpesuun tai muihin talousrikoksiin liittyviin tarkoituksiin, sekä niitä koskeva valvonta ja voimassa oleva lainsäädäntökehys<sup>19</sup>. Tätä tarkoitusta varten laitosten tulee huomioida vähintään
- a. missä määrin lainkäyttöalueella, johon rakenne perustetaan, noudatetaan tehokkaasti EU:n asettamia ja kansainvälisiä standardeja, jotka koskevat verotuksen avoimuutta, rahanpesun vastustamista ja terrorismin rahoittamisen ehkäisemistä
  - b. missä määrin rakenne palvelee selvää taloudellista ja lainmukaista tarkoitusta
  - c. missä määrin rakennetta voitaisiin käyttää lopullisena edunsaajana olevan omistajan henkilöllisyyden piilottamiseen
  - d. missä määrin asiakkaan pyyntö, joka johtaa mahdolliseen rakenteen perustamiseen, aiheuttaa huolta

---

<sup>19</sup> Laitokset saavat lisätietoja maaliskuun arvioimisesta ja yksittäisiin tuotteisiin ja asiakkaisiin liittyvistä riskeistä lopullisista yhteisiä riskitekijöitä koskevista ohjeista (niiden julkaisemisen jälkeen): <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/guidelines-on-risk-factors-and-simplified-and-enhanced-customer-due-diligence/-/regulatory-activity/consultation-paper>.

- e. voiko rakenne häiritä laitoksen ylimmän hallintoelimen suorittamaa yleistä valvontaa tai laitoksen kykyä hallita siihen liittyvää riskiä
  - f. syntykö rakenteesta esteitä toimivaltaisten viranomaisten suorittamalle tehokkaalle valvonnalle.
76. Laitosten ei tulisi missään tapauksessa perustaa läpinäkymättömiä tai tarpeettoman monikerroksisia rakenteita, joilla ei ole selkeää taloudellista perustaa tai oikeudellista tarkoitusta, tai jos laitokset ovat huolissaan siitä, että näitä rakenteita voidaan käyttää talousrikosten yhteydessä.
77. Kun tällaisia rakenteita perustetaan, ylimmän hallintoelimen on ymmärrettävä rakenteita ja niiden tarkoitusta sekä niihin liittyviä erityisiä riskejä ja varmistettava, että sisäiset valvontatoiminnot osallistuvat niihin asianmukaisesti. Tällaiset rakenteet voidaan hyväksyä ja niiden ylläpitämistä jatkaa vain silloin, kun niiden tarkoitus on selkeästi määritelty ja ymmärretty ja kun ylin hallintoelin on varmistunut siitä, että kaikki olennaiset riskit maineriski mukaan lukien on tunnistettu, että kaikkia riskejä voidaan hallita tehokkaasti ja niistä voidaan raportoida asianmukaisesti ja että tehokkaan yleisen valvonnan järjestäminen on varmistettu. Mitä monitahoisempia ja läpinäkymättömämpiä hallinnolliset ja toiminnalliset rakenteet ovat, sitä suurempia ovat niihin liittyvät riskit ja sitä intensiivisempää tulee niiden valvonnan olla.
78. Laitosten tulee dokumentoida päätöksensä ja kyetä perustelemaan ne toimivaltaisille viranomaisille.
79. Ylimmän hallintoelimen on varmistettava, että toteutetaan asianmukaiset toimet tällaisten rakenteiden puitteissa tapahtuvan toiminnan riskien välttämiseksi tai vähentämiseksi. Tässä yhteydessä sen on huolehdittava siitä, että
- a. laitoksella on käytössään asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt sekä dokumentoidut prosessit (esim. sovellettavat rajat, tietovaatimukset), joita noudatetaan tällaisen toiminnan harkitsemisessa, säännösten noudattamisessa, hyväksymisessä ja riskienhallinnassa, ja joissa on otettu huomioon sen vaikutukset konsernin hallinnolliseen ja toiminnalliseen rakenteeseen, sen riskiprofiiliin ja mainerisktiin
  - b. näitä toimia koskevat tiedot ja niihin liittyvät riskit ovat konsolidoivan laitoksen sekä sisäisten ja ulkoisten tarkastajien saatavilla ja että tiedot raportoidaan valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle sekä luvan antaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle
  - c. laitos arvioi säännöllisin väliajoin näiden rakenteiden ylläpitämiseen liittyvää jatkuvaa tarvetta.

80. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee arvioida säännöllisesti näitä rakenteita ja toimia, mukaan lukien sitä, kuinka ne noudattavat lainsäädäntöä ja alan standardeja, käyttämällä riskinoton määrään suhteutettua lähestymistapaa.
81. Laitosten tulisi käyttää samoja riskienvalvontatoimenpiteitä kuin ne käyttävät omaan liiketoimintaansa, kun ne suorittavat asiakkaiden pyynnöstä epätavanomaisia tai läpinäkymättömiä liiketoimia (esim. auttavat asiakkaita perustamaan yhtiöitä ulkomailla sijaitseville lainkäyttöalueille, kehittävät monitahoisia rakenteita, rahoittavat heidän liiketoimiaan tai tarjoavat omaisuudenhoitopalveluita), joista aiheutuu samanlaisia sisäisen hallinnon ja ohjauksen haasteita ja jotka synnyttävät merkittäviä toiminnallisia ja maineeseen liittyviä riskejä. Erityisesti laitosten tulisi analysoida, miksi asiakas haluaa perustaa tietynlaisen rakenteen.

## 7 Organisaatiokehys konsernin yhteydessä

82. Direktiivin 2013/36/EU 109 artiklan 2 kohdan mukaisesti kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvien emoyritysten ja tytäryritysten tulee varmistaa, että niiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmät, menettelyt ja mekanismit ovat johdonmukaisia ja yhteensovitettuja konsolidoidulla tasolla tai alakonsolidointiryhmän tasolla. Tätä tarkoitusta varten varovaisuusperiaatteen mukaiseen konsolidoinnin soveltamisalaan kuuluvien emoyritysten ja tytäryritysten tulee panna täytäntöön direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan kuulumattomissa tytäryrityksissään sellaisia järjestelyjä, menettelyjä ja mekanismeja, jotka varmistavat vankat hallintojärjestelyt konsolidoidulla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Konsolidoivan laitoksen ja sen tytäryritysten toimivaltaisten toimintojen tulee olla vuorovaikutuksessa ja vaihtaa tietoja tarpeen mukaan. Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmillä, menettelyillä ja mekanismeilla tulee varmistaa, että konsolidoivalla laitoksella on riittävästi tietoa ja se pystyy arvioimaan konserninlaajuista riskiprofiilia 6.2 jaksossa kuvatulla tavalla.
83. Direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan kuuluvan tytäryrityksen ylimmän hallintoelimen tulee hyväksyä ja panna täytäntöön yhtiötasolla konserninlaajuiset hallintokäytännöt, jotka on perustettu konsolidoidulle tai alakonsolidointiryhmän tasolle, tavalla, joka noudattaa kaikkia EU-lainsäädännön ja kansallisen lainsäädännön erityisvaatimuksia.
84. Konsolidoivan laitoksen tulee varmistaa konsolidoidulla ja alakonsolidointiryhmän tasolla, että kaikki varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin soveltamisalaan kuuluvat laitokset ja muut yksiköt, mukaan luettuina ne, jotka eivät kuulu direktiivin 2013/36/EU soveltamisalaan, noudattavat konserninlaajuisia hallintokäytäntöjä. Pannessaan hallintokäytäntöjä täytäntöön konsolidoivan laitoksen tulee varmistaa, että kussakin tytäryrityksessä on käytössä vankat hallinto- ja ohjausjärjestelmät, ja harkita erityisjärjestelyiden, -menettelyiden ja -mekanismien täytäntöönpanemista, mikäli liiketoimintoja ei ole järjestetty erillisiksi oikeushenkilöiksi vaan liiketoiminnan alueiksi, jotka käsittävät useita oikeushenkilöitä.

85. Konsolidoivan laitoksen tulee ottaa huomioon kaikkien sen tytäryritysten edut ja se, kuinka strategiat ja käytännöt vaikuttavat kunkin tytäryrityksen etuun sekä koko konsernin etuun pitkällä aikavälillä.
86. Emoyritysten ja niiden tytäryritysten tulee varmistaa, että konserniin kuuluvat laitokset ja yksiköt noudattavat kaikkia erityisvaatimuksia kaikilla asiaankuuluvilla lainkäyttöalueilla.
87. Konsolidoivan laitoksen tulee varmistaa, että kolmansiiin maihin perustetuissa tytäryrityksissä, jotka kuuluvat varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin soveltamisalaan, on käytössä hallinto- ja ohjausjärjestelmät, -menettelyt, ja -mekanismi, jotka ovat yhdenmukaisia konserninlaajuisten hallintokäytäntöjen kanssa ja noudattavat direktiivin 2013/36/EU 74–96 artiklan vaatimuksia sekä näitä ohjeita, elleivät ne ole ristiriidassa kolmannen maan lainsäädännön kanssa.
88. Direktiivissä 2013/36/EU ja näissä ohjeissa asetettuja hallintovaatimuksia sovelletaan laitoksiin siitä riippumatta, ovatko ne kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen tytäryrityksiä. Kun kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen tytäryritys EU:ssa on konsolidoitu laitos, kolmannessa maassa sijaitseva emoyritys ja sen muut suorat tytäryritykset eivät kuulu varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin. Tällaisen konsolidoivan laitoksen tulisi varmistaa, että kolmannessa maassa sijaitsevan emoyrityksen konsernin laajuinen hallintojärjestelmä otetaan huomioon sen omassa hallintojärjestelmässä siltä osin kuin se ei ole ristiriidassa asiaa koskevassa EU-lainsäädännössä asetettujen vaatimusten, kuten direktiivin 2013/36/EU, tai näiden ohjeiden kanssa.
89. Käytäntöjä luodessaan ja hallinto- ja ohjausjärjestelmiä dokumentoidessaan laitosten tulee ottaa huomioon näiden ohjeiden liitteessä luetellut osatekijät. Vaikka käytännöt ja dokumentointi voivat olla erillisissä asiakirjoissa, laitosten tulee harkita niiden yhdistämistä tai niihin viittaamista yksittäisenä hallinnon kehysasiakirjana.

## 8 Ulkoistamiskäytännöt<sup>20</sup>

90. Ylimmän hallintoelimen on vahvistettava laitoksen ulkoistamiskäytännöt ja arvioitava ja päivitettävä niitä säännöllisesti sekä varmistettava, että asianmukaiset muutokset pannaan täytäntöön oikea-aikaisesti.
91. Ulkoistamista koskeissa periaatteissa on otettava huomioon ulkoistamisen vaikutukset laitoksen liiketoimintaan sekä laitokseen kohdistuvat riskit (operatiiviset riskit, kuten oikeudelliset ja tietotekniikkaan liittyvät riskit, maine- ja keskittymäriskit). Periaatteisiin on sisällytettävä raportointi- ja seurantajärjestelyt, joita on noudatettava ulkoistamissopimuksen tekemisestä sen päättämiseen asti (mukaan luettuina ulkoistamisen taloudellisten edellytysten määrittely, ulkoistamissopimuksen tekeminen, sopimuksen täytäntöönpano sen

---

<sup>20</sup> Nämä ohjeet koskevat ainoastaan yleisiä ulkoistamista koskevia periaatteita. Erityisiä ulkoistamiseen liittyviä näkökohtia käsitellään Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean (CEBS) ulkoistamista koskevilla suuntaviivoilla (Guidelines on Outsourcing), joita on tarkoitus päivittää. Ohjeet ovat saatavilla osoitteesta: <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/internal-governance/guidelines-on-outsourcing>.

päättymiseen asti, varautumissuunnitelmat ja irtautumisstrategia). Laitoksella on täysi vastuu kaikista ulkoistamistaan palveluista ja toiminnoista sekä niitä koskevista hallintopäätöksistä. Ulkoistamista koskevissa periaatteissa on tehtävä selväksi, ettei ulkoistaminen vapauta laitosta siihen kohdistuvista sääntelyyn perustuvista velvoitteista eikä sen vastuusta asiakkaitaan kohtaan.

92. Periaatteissa on mainittava, etteivät ulkoistamisjärjestelyt saa haitata laitoksen tehokasta on site - tai off site -valvontaa eivätkä poiketa palveluja ja toimintoja koskevista valvonnallisista rajoituksista. Periaatteiden tulee myös kattaa konsernin sisäinen ulkoistaminen (ts. palvelut, joiden tarjoajana on konserniin kuuluva erillinen oikeushenkilö) ja huomioida mahdolliset konsernin erityisolosuhteet.
93. Periaatteissa tulee edellyttää, että kun valitaan olennaisia ulkopuolisia palveluntarjoajia tai kun ulkoistetaan toimia, laitoksen on otettava huomioon, onko palveluntarjoajalla käytössä asianmukaiset eettiset standardit tai menettelytapaohjeet.

## IV osasto – Riskikulttuuri ja liiketoiminnan menettelytavat

### 9 Riskikulttuuri

94. Vakaan ja johdonmukaisen riskikulttuurin tulisi olla keskeinen osa laitoksen tehokasta riskienvalvontaa, ja sen tulisi antaa laitokselle mahdollisuus tehdä perusteltuja ja tietoon perustuvia päätöksiä.
95. Laitosten tulee luoda integroitu ja koko laitoksen kattava riskikulttuuri, joka perustuu riskien ja riskienvalvontatapojen perinpohjaiseen tuntemukseen ja kokonaisvaltaiseen näkemykseen ja jossa huomioidaan sen riskinottohalu.
96. Laitosten tulee kehittää laitoksen toimia, strategiaa ja riskiprofiilia koskevaa riskikulttuuriaan käytäntöjen, vuorovaikutuksen ja henkilöstön koulutuksen kautta. Sen tulee mukauttaa vuorovaikutusta ja henkilöstön koulutusta siten, että niissä huomioidaan henkilöstön riskien ottamista ja riskien hallintaa koskeva vastuu.
97. Henkilöstön tulee olla täysin tietoisia riskienvalvontaan liittyvästä vastuustaan. Riskienvalvontaa ei tule asettaa ainoastaan riskiasiantuntijoiden tai sisäisten valvontatoimintojen vastuulle. Liiketoimintayksikköjen, jotka toimivat ylimmän hallintoelimen yleisessä valvonnassa, tulee olla ensisijaisesti vastuussa riskien päivittäisestä hallinnasta laitoksen periaatteiden, menettelyjen ja valvonnan mukaisesti ottaen huomioon laitoksen riskinottohalun ja riskinkantokyvyn.
98. Vahvan riskikulttuurin tulee sisältää vähintään seuraavat tekijät:
  - a. Ylimmän hallintoelimen asettamat linjaukset: ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa laitoksen ydinarvojen ja odotusten määrittämisestä ja niistä tiedottamisesta. Sen jäsenten toiminnan tulee olla kannatettujen arvojen mukaista.

Laitoksen ylimmän hallintoelimen, mukaan lukien keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden, tulee edistää ydinarvoista ja odotuksista tiedottamista henkilöstölle. Henkilöstön tulee toimia sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti ja ilmoittaa viipymättä havaituista rikkomuksista laitoksen sisäisesti tai sen ulkopuolelle (esim. toimivaltaiselle viranomaiselle menettelyllä, joka on tarkoitettu väärinkäytöksistä ilmoittamiseen). Ylimmän hallintoelimen tulee edistää, valvoa ja arvioida laitoksen riskikulttuuria jatkuvasti, arvioida riskikulttuurin vaikutusta laitoksen rahoitusvakauteen, riskiprofiiliin ja vankkaan hallintoon sekä tehdä näihin muutoksia tarpeen mukaan.

- b. Vastuullisuus: keskeisen henkilöstön laitoksen kaikilla tasoilla tulee tuntee ja ymmärtää laitoksen ydinarvot sekä laitoksen riskinottohalu ja riskinkantokyky tehtävässään tarvittavissa määrin. Henkilöstön tulee kyetä suoriutumaan tehtävistään ja olla tietoisia siitä, että he ovat vastuussa toimistaan suhteessa laitoksen riskinotto toimintaan.
- c. Tehokas vuorovaikutus ja kyseenalaistaminen: vakaan riskikulttuurin tulee edistää vapaan vuorovaikutuksen ja tehokkaan kyseenalaistamisen ympäristöä, jossa päätöksentekoprosessit kannustavat tuomaan laajasti esiin erilaisia näkemyksiä, mahdollistavat nykyisten käytäntöjen testaamisen, stimuloivat rakentavan kriittistä asennetta henkilöstön keskuudessa ja edistävät ympäristöä, jossa osallistuminen on avointa ja rakentavaa läpi koko organisaation.
- d. Kannustimet: asianmukaisten kannustimien tulee olla keskeisessä osassa, kun riskinottamistoimintaa sovitetaan yhteen laitoksen riskiprofiilin ja sen pitkän aikavälin etujen kanssa<sup>21</sup>.

## 10 Yrityksen arvot ja menettelytapaohjeet

- 99. Ylimmän hallintoelimen tulee kehittää, vahvistaa, noudattaa ja edistää korkeita eettisiä ja ammatillisia ohjeita ja ottaa samalla huomioon laitoksen erityistarpeet ja -omaisuudet. Lisäksi sen tulee varmistaa kyseisten standardien täytäntöönpano (menettelytapaohjeiden tai vastaavan välineen avulla). Sen tulee myös valvoa, että henkilöstö noudattaa näitä standardeja. Tarvittaessa ylin hallintoelin voi myös hyväksyä ja panna täytäntöön laitoksen konsernin laajuisia standardeja tai yhteisiä standardeja, jotka ovat järjestöjen tai muiden merkittävien organisaatioiden laatimia.
- 100. Hyväksytyjen ohjeiden tavoitteena pitäisi olla vähentää riskejä, joille laitos altistuu. Erityisesti tämä koskee operatiivista riskiä ja maineriskiä, joilla voi olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia laitoksen kannattavuuteen ja kestävyyyteen sakkujen, oikeudenkäyntikulujen, toimivaltaisten viranomaisten määräämien rajoitusten, muiden taloudellisten ja rikosoikeudellisten

---

<sup>21</sup> Ks. myös EPV:n ohjeet direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdassa ja 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä sekä asetuksen (EU) N:o 575/2013 450 artiklan mukaisista tiedonantovelvollisuuksista (EBA/GL/2015/22), jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration>.

seuraamusten sekä yrityskuvan arvon alenemisen sekä kuluttajien luottamuksen menettämisen vuoksi.

101. Ylimmän hallintoelimen on vahvistettava ja dokumentoitava selkeät toimintalinjaukset siitä, kuinka näitä ohjeita on noudatettava. Näiden linjausten tulee

- a. muistuttaa lukijoita siitä, että kaikki laitoksen toimet tulee suorittaa noudattaen sovellettavaa lakia sekä laitoksen arvoja
- b. edistää riskitietoisuutta vahvan riskikulttuurin kautta ohjeiden 9 jakson mukaisesti välittämällä ylimmän hallintoelimen odotukset siitä, etteivät toimet ylitä laitoksen määrittelemää riskinottohalua ja riskirajoja ja niihin liittyviä henkilöstön velvollisuuksia
- c. asettaa periaatteet ja antaa esimerkkejä toimista, jotka ovat hyväksyttäviä ja jotka eivät ole hyväksyttäviä, erityisesti virheellisten taloustietojen antamiseen ja väärinkäyttöksiin, talous- ja rahoitusrikoksiin (kuten petokset, rahanpesu ja kilpailua rajoittavat käytännöt, taloudelliset seuraamukset, lahjonta ja korruptio, markkinoiden manipulointi, myynti väärin perustein ja muut kuluttajansuojalakien rikkomukset) liittyen
- d. selventää, että lakien ja sääntelyyn liittyvien vaatimusten sekä sisäisten käytäntöjen noudattamisen lisäksi henkilöstön odotetaan toimivan rehellisesti ja luotettavasti ja suorittavan tehtävänsä taidolla, huolellisesti ja tunnollisesti
- e. varmistaa, että henkilöstö on selvillä mahdollisista sisäisistä ja ulkoisista kurinpitotoimista, oikeustoimista ja -seuraamuksista, joita voi seurata väärinkäytöksistä ja sopimattomasta toiminnasta.

102. Laitosten tulee valvoa standardien noudattamista ja varmistaa henkilöstön tietämys esimerkiksi tarjoamalla koulutusta. Laitosten tulee määritellä toiminto, joka on vastuussa menettelytapaohjeiden tai muun vastaavan välineen noudattamisen valvonnasta ja niiden rikkomisen arvioinnista ja menettelystä, jossa käsitellään ohjeiden rikkomistapaukset. Tuloksista tulee raportoida ylimmälle hallintoelimelle säännöllisesti.

## 11 Eturistiriitoja koskevat periaatteet laitoksen tasolla

103. Ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa sellaisten tehokkaiden käytäntöjen perustamisesta, hyväksymisestä ja valvomisesta, joilla tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja vähennetään tai ehkäistään varsinaisia tai mahdollisia eturistiriitoja laitoksen tasolla. Näitä ovat esimerkiksi sellaiset käytännöt, jotka johtuvat laitoksen, varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvien eri laitosten tai laitoksen sisäisten eri liiketoimintalojen tai -yksiköiden moninaisista toimista ja tehtävistä tai sellaiset käytännöt, jotka syntyvät suhteessa ulkoisiin sidosryhmiin.

104. Laitosten tulisi ryhtyä organisaatioon ja hallintoon liittyvissä järjestelyissään asianmukaisiin toimenpiteisiin, joilla estetään eturistiriitoja vaikuttamasta haitallisesti asiakkaiden etuihin.
105. Toimenpiteiden, joilla laitos hallinnoi tai tarpeen mukaan lieventää eturistiriitoja, tulee olla dokumentoituja ja sisältää muun muassa
- asianmukaisen tehtävien erillään pitämisen, esimerkiksi liiketoimien käsittelyssä tai palveluja tarjottaessa eturistiriitaan johtavien tehtävien osoittaminen eri henkilöille tai eturistiriitaan johtavia tehtäviä koskevan valvonta- ja raportointivastuun antaminen eri henkilöille
  - tiedonkulun esteiden luomisen, esimerkiksi tiettyjen liiketoiminnan alojen tai yksiköiden fyysisellä erottamisella
  - asianmukaisten menettelyiden luomisen liiketoimille, joita tehdään lähipiirin kanssa, esimerkiksi vaatimalla liiketoimien suorittamista markkinaehtoisesti.

## 12 Henkilöstön eturistiriitoja koskevat periaatteet<sup>22</sup>

106. Ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa sellaisten tehokkaiden käytäntöjen perustamisesta, hyväksymisestä ja valvomisesta, joilla tunnistetaan, arvioidaan, hallitaan ja vähennetään tai ehkäistään sellaisia olemassa olevia tai mahdollisia eturistiriitoja laitoksen etujen ja henkilöstön henkilökohtaisten etujen välillä, ylimmän hallintoelimen jäsenet mukaan lukien, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti näiden henkilöiden tehtävien ja velvollisuuksien hoitamiseen. Konsolidoivan laitoksen tulee tarkastella etuja konsernin laajuisen eturistiriitakäytännön kontekstissa konsolidoidulla ja alakonsolidointiryhmän tasolla.
107. Periaatteiden tavoitteena tulee olla tunnistaa henkilöstön eturistiriidat, joihin sisältyvät myös heidän lähimpien perheenjäsentensä eturistiriidat. Laitosten tulisi ottaa huomioon, että eturistiriidat voivat perustua paitsi nykyisiin myös aikaisempiin henkilökohtaisiin suhteisiin tai työsuhteisiin. Mikäli eturistiriitoja ilmaantuu, laitosten tulisi arvioida niiden olennaisuus ja päättää asianmukaisista lieventävistä toimenpiteistä sekä panna ne täytäntöön.
108. Aikaisemmista suhteista johtuvien eturistiriitojen osalta laitosten tulisi asettaa asianmukainen ajanjakso, jolta ne haluavat henkilöstönsä ilmoittavan tällaisista eturistiriidoista sen perusteella, että niillä voi vielä olla vaikutusta henkilöstön toimintaan ja päätöksentekoon osallistumiseen.
109. Periaatteiden tulisi käsittää ainakin seuraavat tilanteet ja suhteet, joiden vuoksi eturistiriitoja voi syntyä:
- taloudelliset edut (esim. osakkeet, muut omistusoikeudet ja jäsenyydet, hallintaosuudet ja muut kaupallisiin asiakkaisiin liittyvät taloudelliset edut,

<sup>22</sup> Tätä jaksoa tulee lukea yhdessä ESMAn ja EPV:n yhteisten direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaisten johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista annettujen ohjeiden kanssa.

immateriaalioikeudet, laitoksen myöntämät lainat henkilöstön omistamalle yritykselle, sellaisen elimen jäsenyys tai sellaisen elimen tai yksikön omistusoikeus, jonka edut ovat ristiriidassa laitoksen etujen kanssa)

- b. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet tahoihin, joilla on huomattava omistussuus laitoksesta
- c. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin kuuluvan laitoksen tai yksiköiden henkilöstöön (esim. sukulaisuussuhde)
- d. muut työsuhteet ja aiemmat työsuhteet lähimenneisyydessä (esim. viimeisten viiden vuoden aikana)
- e. henkilökohtaiset tai työhön liittyvät suhteet keskeisiin ulkoisiin sidosryhmiin (esim. suhteet olennaisiin toimittajiin, neuvonta- ja asiantuntijapalveluihin tai muihin palveluntarjoajiin)
- f. poliittinen vaikutusvalta tai poliittiset suhteet.

110. Edellä sanotusta huolimatta laitosten tulisi huomioda, että jos henkilöstöllä on osakkuuksia tai yksityisiä tilejä laitoksessa, sen antamia lainoja tai henkilöstö käyttää muita laitoksen tarjoamia palveluja, tämän perusteella ei tulisi syntyä tilannetta, jossa henkilöstöllä katsotaan olevan eturistiriita, jos pysytään asianmukaisen vähimmäistason alapuolella.

111. Periaatteissa tulisi määritellä prosessit, joiden mukaan voidaan raportoida ja välittää tietoa periaatteiden mukaiselle vastuulliselle toiminnolle. Henkilöstöllä tulee olla velvollisuus ilmoittaa viipymättä sisäisesti kaikista olosuhteista, jotka voivat johtaa tai ovat johtaneet eturistiriitaan.

112. Periaatteissa tulisi tehdä ero pysyvien eturistiriitojen, joita tulee hallita jatkuvalla tavalla, ja sellaisten eturistiriitojen välille, jotka syntyvät odottamatta yksittäisen tapahtuman yhteydessä (esimerkiksi liiketoimen tai palveluntarjoajan valinnan jne. yhteydessä) ja joita voidaan tavallisesti hallita kertaluontoisella toimenpiteellä. Kaikissa tilanteissa laitoksen edun tulee olla tehtyjen päätösten keskiössä.

113. Periaatteissa tulee määrittää menettelyt, toimenpiteet, dokumentointivaatimukset ja velvollisuudet, jotka koskevat eturistiriitojen tunnistamista ja ehkäisyä, niiden olennaisuuden arvioimista ja lieventävien toimenpiteiden tekemistä. Kyseisten menettelyiden, vaatimusten, velvollisuuksien ja toimenpiteiden tulee sisältää seuraavat:

- a. ristiriitaisten toimien tai liiketoimien antaminen eri henkilöiden tehtäväksi
- b. myös laitoksen ulkopuolisissa tehtävissä toimivan henkilöstön sopimattoman vaikutusvallan käytön estäminen kyseisiin muihin toimiin nähden

- c. asettaa ylimmän hallintoelimen jäsenille velvollisuus pidättäytyä äänestämästä niissä asioissa, joissa jäsenellä on tai voi olla eturistiriita tai joissa jäsenen puolueettomuus tai kyky suorittaa tehtäviään laitoksessa täysimääräisesti voi olla muulla tavalla vaarantunut
  - d. laatia asianmukaiset menettelyt lähipiiriliiketoimille (laitokset voivat muun muassa harkita vaatimusta liiketoimien suorittamisesta markkinaehtoisesti, vaatimusta kaikkien keskeisten sisäisen valvonnan menettelyjen täydellisestä soveltamisesta kyseisiin liiketoimiin, vaatimusta sitovien neuvojen pyytämisestä ylimmän hallintoelimen riippumattomilta jäseniltä, vaatimusta osakkaiden hyväksynnästä kaikkein keskeisimmille liiketoimille ja rajoitusta kyseisille liiketoimille altistumiseen)
  - e. ylimmän hallintoelimen jäseniä koskeva kielto hoitaa kilpailevien laitosten johtajien tehtäviä, elleivät ne ole sellaisissa laitoksissa, jotka kuuluvat samaan laitosten suojajärjestelmään asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä, pysyvästi keskuslaitokseen liittyneissä luottolaitoksissa asetuksen (EU) N:o 575/2013 10 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä tai laitoksissa, jotka kuuluvat varovaisuusperiaatteen mukaisen konsolidoinnin piiriin.
114. Periaatteissa tulisi erityisesti käsitellä eturistiriitojen riskiä ylimmän hallintoelimen tasolla ja tarjota riittävää ohjausta sellaisten eturistiriitojen tunnistamiseen ja hallintaan, jotka voivat heikentää ylimmän hallintoelimen jäsenen kykyä tehdä objektiivisia ja puolueettomia päätöksiä, jotka ovat laitoksen edun mukaisia. Laitosten tulee ottaa huomioon, että eturistiriidat voivat vaikuttaa ylimmän hallintoelimen jäsenten riippumattomuuteen<sup>23</sup>.
115. Tosiasiallisia tai mahdollisia eturistiriitoja, joista on ilmoitettu laitoksen vastuulliselle toiminnolle, tulisi arvioida ja hallita asianmukaisesti. Tilanteessa, jossa tunnistetaan henkilöstön eturistiriita, laitoksen tulee dokumentoida tehty päätös, erityisesti siinä tapauksessa, että eturistiriita ja siihen liittyvät riskit on hyväksytty, ja tässä tapauksessa annettava tieto siitä, kuinka tätä eturistiriitaa on onnistuneesti lievennetty tai korjattu.
116. Kaikki tosiasialliset tai mahdolliset ylimmän hallintoelimen tason eturistiriidat, olivatpa ne yksilöllisiä tai kollektiivisia, tulee dokumentoida asianmukaisesti, niistä tulee ilmoittaa ylimmälle hallintoelimelle ja ylimmän hallintoelimen tulee keskustella niistä, tehdä niistä päätös ja hoitaa ne asianmukaisesti.

## 13 Sisäiset ilmoitusmenettelyt

117. Laitosten tulisi ottaa käyttöön ja ylläpitää asianmukaisia sisäisiä ilmoituskäytäntöjä ja -menettelyitä, joiden avulla henkilöstö voi ilmoittaa mahdollisista tai tapahtuneista lakisäateisten tai sisäisten vaatimusten rikkomuksista, kuten niistä, jotka ovat asetuksen (EU) N:o 575/2013, direktiivin 2013/36/EU kansallisten täytäntöönpanosäännösten tai sisäisten hallinto- ja ohjausjärjestelmien vastaisia, tarkoitukseen varatun riippumattoman ja itsenäisen

---

<sup>23</sup> Ks. myös ESMAn ja EPV:n yhteiset direktiivin 2013/36/EU ja direktiivin 2014/65/EU mukaiset ohjeet johdon jäsenten ja keskeisistä tehtävistä vastaavien henkilöiden sopivuuden arvioinnista.

kanavan kautta. Ilmoituksen tekevällä henkilöstön jäsenellä ei välttämättä tarvitse olla näyttöä rikkomuksesta, mutta hänellä tulee olla riittävän tasoinen varmuus, joka antaa riittävän syyn käynnistää tutkimukset.

118. Eturistiriitojen välttämiseksi henkilöstölle on annettava mahdollisuus ilmoittaa rikkomuksista raportointilinjojen ulkopuolella (esim. säännösten noudattamista valvovan toiminnon, sisäisen tarkastustoiminnon tai itsenäisen sisäisen ilmiäntömenettelyn kautta). Ilmoitusmenettelyissä tulee varmistua sekä ilmoittajan että ilmoituksen mukaisen rikkomuksesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön henkilötietojen suojaamisesta direktiivin 95/46/EY mukaisesti.

119. Ilmoitusmenettelyjen on oltava laitoksen koko henkilöstön käytettävissä.

120. Ilmoitusmenettelyn kautta henkilöstön antamat tiedot tulee tarvittaessa antaa tiedoksi ylimmälle hallintoelimelle ja muille vastuussa oleville toimintoille, jotka on määritelty sisäisiä ilmoituksia koskeissa periaatteissa. Mikäli rikkomuksen ilmoittaja vaatii, tiedot on toimitettava ylimmälle hallintoelimelle ja muille vastuussa oleville toimintoille henkilöllisyyttä paljastamatta. Laitokset voivat tarjota myös ilmiäntömenettelyn, jossa tiedot voidaan antaa anonyymisti.

121. Laitosten tulee varmistaa, että rikkomuksesta ilmoitettavaa henkilöä suojataan kaikilta haitallisilta seurauksilta, kuten kostamiselta, syrjinnältä tai muulta epäoikeudenmukaiselta kohtelulta. Laitoksen tulee varmistaa, ettei kukaan laitoksen alaisuudessa toimiva henkilö osallistu rikkomuksesta ilmoittaneen henkilön epäoikeudenmukaiseen kohteluun, ja sen tulee ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisesta kohtelusta vastuussa olevaa vastaan.

122. Laitosten tulee myös suojella ilmoituksen kohteena olevaa henkilöä kaikilta negatiivisilta seurauksilta siinä tapauksessa, ettei tutkimuksissa löydetä näyttöä, jonka perusteella voitaisiin ryhtyä toimenpiteisiin kyseistä henkilöä vastaan. Jos toimenpiteisiin ryhdytään, laitoksen tulee toimia tavalla, joka suojelee kyseessä olevaa henkilöä tahattomilta negatiivisilta seurauksilta, jotka ovat toimenpiteen tavoitteita laajempia.

123. Erityisesti sisäisten ilmoitusmenettelyjen tulee

- a. olla dokumentoituja (esim. henkilöstön käsikirjat)
- b. tarjota selkeät säännöt, jotka varmistavat, että ilmoittajan ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön tietoja käsitellään luottamuksellisesti direktiivin 95/46/EY mukaisesti, ellei kansallinen lainsäädäntö edellytä tietojen julkistamista jatkotutkimusten tai niitä seuraavien oikeudenkäyntien yhteydessä
- c. suojella huolenaiheistaan ilmoitettavaa henkilöstöä epäoikeudenmukaiselta kohtelulta, joka johtuu rikkomusten ilmoittamisesta

- d. varmistaa, että ilmoitetut mahdolliset tai tapahtuneet rikkomukset arvioidaan ja niistä raportoidaan tarvittaessa asianmukaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle tai lainvalvontaviranomaiselle
- e. varmistaa, mikäli mahdollista, että mahdollisista tai tapahtuneista rikkomuksista ilmoittaneille henkilöstön jäsenille toimitetaan vastaanottokuittaus
- f. varmistaa ilmoitetun rikkomuksen tutkimusten tulosten seuranta
- g. varmistaa asianmukainen kirjaaminen.

## 14 Rikkomusten ilmoittaminen toimivaltaisille viranomaisille

124. Toimivaltaisten viranomaisten tulee luoda tehokkaat ja luotettavat mekanismit, jotka antavat laitosten henkilöstölle mahdollisuuden ilmoittaa toimivaltaisille viranomaisille mahdollisista tai tosiasiallisista sääntelyvaatimusten rikkomuksista, kuten niistä, jotka on määritelty asetuksessa (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2013/36/EU kansallisissa täytäntöönpanosäännöksissä. Näiden mekanismien tulisi sisältää vähintään

- a. erityismenettelyt rikkomusilmoitusten vastaanottamiseen ja niiden seurantaan, esimerkiksi erityinen ilmiäntömenettelyn osasto, yksikkö tai toiminto
- b. asianmukaisen suojelun 13 jaksossa kuvatulla tavalla
- c. sekä ilmoittajana olevan luonnollisen henkilön että ilmoituksen mukaisen rikkomuksesta vastuussa olevan luonnollisen henkilön henkilötietojen suojaamisen direktiivin 95/46/EY mukaisesti
- d. kohdassa 123 määritellyt selkeät menettelyt.

125. Toimivaltaiset viranomaiset voivat kannustaa henkilöstöä pyrkimään käyttämään ensisijaisesti laitoksensa sisäisiä ilmoitusmenettelyitä, tämän kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta ilmoittaa rikkomuksista toimivaltaisen viranomaisen mekanismien kautta.

## V osasto – Sisäisen valvonnan järjestelmä ja mekanismit

### 15 Sisäisen valvonnan järjestelmä

126. Laitosten tulee kehittää ja pitää yllä kulttuuria, joka kannustaa positiiviseen asenteeseen riskienvalvontaa ja laitoksen sisäistä säännösten noudattamista sekä vankkaa ja kokonaisvaltaista sisäisen valvonnan järjestelmää kohtaan. Laitoksen liiketoiminta-alojen tulee tämän järjestelmän puitteissa olla vastuussa niiden toimista muodostuvien riskien hallinnoinnista ja niiden on harjoitettava valvontaa, jonka tavoitteena on varmistaa sisäisten ja ulkoisten vaatimusten noudattaminen. Osana tätä järjestelmää laitoksilla tulee olla sisäisiä

valvontatoimintoja, joilla on asianmukainen ja riittävä toimivalta, painoarvo ja yhteys johtoon tehtävänsä suorittamiseksi, sekä riskienvalvontajärjestelmä.

127. Kyseessä olevan laitoksen sisäistä valvontajärjestelmää tulee mukauttaa yksilöllisesti sen liiketoiminnan erityispiirteiden, monitahoisuuden ja niihin liittyvien riskien mukaisesti ottamalla huomioon laitoksen konsernikonteksti. Kyseessä olevien laitosten tulee järjestää tarvittava tietojenvaihto siten, että sillä varmistetaan, että kukin ylin hallintoelin, liiketoiminta-ala ja sisäinen yksikkö, mukaan lukien kukin sisäinen valvontatoiminto, pystyy suorittamaan velvollisuutensa. Tämä tarkoittaa esimerkiksi tarpeellista asianmukaisten tietojen vaihtamista liiketoiminta-alueiden ja säännösten noudattamista konsernin tasolla valvovan toiminnon välillä sekä konsernin tason sisäisten valvontatoimintojen johtajien ja laitoksen ylimmän hallintoelimen välillä.

128. Sisäisen valvonnan järjestelmän tulee kattaa koko organisaatio, mukaan lukien ylimmän hallintoelimen velvollisuudet ja tehtävät sekä toimet kaikilla liiketoiminta-aloilla ja kaikissa sisäisissä yksiköissä, kuten sisäisissä valvontatoiminnoissa, ulkoistetuissa toimissa ja jakelukanavissa.

129. Laitoksen sisäisen valvonnan järjestelmän tulee varmistaa

- a. vaikuttava ja tehokas toiminta
- b. liiketoiminnan maltillisuus
- c. riskien asianmukainen tunnistaminen, mittaaminen ja lieventäminen
- d. sekä sisäisesti että ulkoisesti ilmoitettujen taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten tietojen luotettavuus
- e. vakaat hallinnolliset ja kirjanpidolliset menettelyt
- f. lakien, asetusten, valvonnan vaatimusten ja laitoksen sisäisten periaatteiden, menettelyjen, sääntöjen ja päätösten noudattaminen.

## 16 Sisäisen valvonnan järjestelmän täytäntöönpano

130. Ylimmän hallintoelimen tulee olla vastuussa sisäisen valvonnan järjestelmän, menettelyjen ja mekanismien luomisesta ja niiden riittävyyden ja vaikuttavuuden seurannasta sekä kaikkien liiketoiminta-alojen ja sisäisten yksiköiden, mukaan luettuna sisäisten valvonta toimintojen (kuten riskienhallinnan, säännösten noudattamisen ja sisäisen tarkastuksen toimintojen) valvonnasta. Laitosten tulee laatia asianmukaiset kirjalliset sisäisen valvonnan periaatteet, mekanismit ja menettelyt, ylläpitää ja päivittää niitä säännöllisesti, ja periaatteiden tulee olla ylimmän hallintoelimen hyväksymiä.

131. Laitoksella tulee olla selkeä, avoin ja dokumentoitu päätöksentekomenettely ja selkeä vastuunjako ja toimivalta sisäisen valvonnan järjestelmässään, mukaan lukien liiketoiminta-alueilla, sisäisissä yksiköissä ja sisäisissä valvontatoiminnoissa.
132. Laitosten tulee tiedottaa periaatteistaan, mekanismeistaan ja menettelyistään koko henkilöstölle ja joka kerta, kun niihin on tehty olennaisia muutoksia.
133. Pannessaan sisäisen valvonnan järjestelmää täytäntöön laitosten tulee varmistaa tehtävien asianmukainen erillään pitäminen – esimerkiksi antamalla liiketoimien käsittelyssä tai palveluiden tarjoamisessa keskenään ristiriidassa olevat toimet eri henkilöille tai antamalla ristiriidassa olevien toimien valvontaa ja raportointia koskevat velvollisuudet eri henkilöille – ja asettaa tiedonkulun esteet esimerkiksi erottamalla tietyt osastot toisistaan fyysisesti.
134. Sisäisten valvontatoimintojen tulee tarkistaa, että periaatteet, mekanismit ja menettelyt, jotka on määritetty sisäisen valvonnan järjestelmässä, pannaan täytäntöön oikealla tavalla niiden toimivaltuuksiin kuuluvilla osa-alueilla.
135. Valvontatoimintojen on toimitettava ylimmälle hallintoelimelle säännöllisesti kirjallisia raportteja havaitsemistaan keskeisistä puutteista. Näiden raporttien tulee sisältää kunkin uuden havaitun keskeisen puutteen osalta siihen liittyvät keskeiset riskit, vaikutusten arviointi, suositukset ja suoritettavat korjaavat toimenpiteet. Ylimmän hallintoelimen on suoritettava valvontatoimintojen havaintojen pohjalta oikea-aikaista ja tehokasta seurantaa ja vaadittava asianmukaisia korjaavia toimia. Havaintoja ja suoritettuja korjaavia toimenpiteitä varten on luotava muodollinen seurantamenettely.

## 17 Riskienvalvontajärjestelmä

136. Laitoksilla tulisi olla osana yleistä sisäisen valvonnan järjestelmää kokonaisvaltainen laitoksen laajuinen riskienvalvontajärjestelmä, joka kattaa kaikki sen liiketoiminta-alat ja sisäiset yksiköt, kuten sisäiset valvontatoiminnot, ja jonka avulla voidaan täysin tunnistaa kaikkien riskialtistusten taloudellinen sisältö. Riskienvalvontajärjestelmän on autettava laitosta tekemään riskinottamista koskevia perusteltuja päätöksiä. Riskienvalvontajärjestelmän tulee käsittää taseeseen kuuluvat ja taseen ulkopuoliset riskit sekä olemassa olevat ja tulevat riskit, joille laitos voi altistua. Riskejä tulisi arvioida alhaalta ylöspäin ja ylhäältä alaspäin liiketoiminta-alojen sisällä ja niiden välillä käyttämällä johdonmukaista terminologiaa ja yhteensopivia menetelmiä koko laitoksessa sekä konsolidoidulla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Riskienvalvontajärjestelmän tulisi kattaa kaikki keskeiset riskit siten, että huomioidaan sekä taloudelliset että muut kuin taloudelliset riskit, kuten luotto-, markkina-, likviditeetti-, keskittymä- ja maineriskit sekä operatiiviset, tietotekniset, oikeudelliset, toimintaa koskevat, säännösten noudattamista koskevat ja strategiset riskit.
137. Laitoksen riskienvalvontajärjestelmän tulee sisältää periaatteet, menettelyt, riskirajat ja riskien valvontatoimet, joilla varmistetaan riittävä, oikea-aikainen ja jatkuva riskien

havaitseminen, mittaaminen tai arviointi, valvonta, hallinta, vähentäminen ja ilmoittaminen liiketoiminta- alueilla, laitoksen tasolla, konsolidoidulla tai alakonsolidointiryhmän tasolla.

138. Laitoksen riskienvalvontajärjestelmässä on annettava yksityiskohtaiset ohjeet sen strategioiden täytäntöönpanosta. Ohjeissa on tarvittaessa asetettava ja ylläpidettävä sisäisiä rajoja, jotka vastaavat laitoksen riskinottohalua ja jotka on suhteutettu sen järkevään hoitoon, taloudelliseen vahvuuteen, pääomapohjaan ja strategisiin tavoitteisiin. Laitoksen riskiprofiiliin tulee pysyä näiden asetettujen rajojen sisällä. Riskienvalvontajärjestelmän avulla on varmistettava, että mikäli riskirajojen ylityksiä tapahtuu, käytössä ovat määritellyt menettelyt, joiden avulla niistä ilmoitetaan ja niihin puututaan asianmukaisella seurantamenettelyllä.
139. Riskienvalvontajärjestelmästä on teetettävä riippumaton sisäinen arviointi esimerkiksi sisäisen valvontatoiminnon suorittamana. Järjestelmää on tarkistettava säännöllisesti vertaamalla sitä laitoksen riskinottohaluun ottaen huomioon riskienvalvontatoiminnolta ja mahdolliselta riskivaliokunnalta saadut tiedot. Tässä yhteydessä on otettava huomioon tekijät, kuten sisäiset ja ulkoiset muutokset, mukaan lukien muutokset taseessa ja tuloissa, laitoksen liiketoiminnan, riskiprofiilin tai toiminnallisen rakenteen monimutkaistuminen, maantieteellinen laajeneminen, sulautumiset ja yritysostot sekä uusien tuotteiden tai liiketoiminta-alojen käyttöönotto.
140. Tunnistettaessa ja mitattaessa tai arvioitaessa riskejä laitoksen tulee kehittää asianmukaisia menettelyjä, joihin sisältyvät välineet sekä ennakkointia että takautuvaa arviointia varten. Niiden tulee mahdollistaa riskien yhteenlaskeminen kaikilta liiketoiminnan aloilta ja helpottaa riskikeskittymien tunnistamista. Välineiden tulee sisältää tosiasiallisen riskiprofiilin arviointi suhteessa laitoksen riskinottohaluun sekä mahdollisten ja stressipainotettujen riskialtistusten tunnistaminen ja arviointi useissa oletetuissa epäsuotuisissa olosuhteissa suhteessa laitoksen riskinkantokykyyn. Välineiden tulee tarjota tietoa mahdollisista riskiprofiiliin tarvittavista muutoksista. Stressiskenaarioita laatiessaan laitosten tulee tehdä oletuksia varovaisuusperiaatteet riittävästi huomioiden.
141. Niiden on otettava huomioon, että kvantitatiivisten arviointimenettelyjen ja stressitestien tulokset ovat erittäin riippuvaisia käytettyjen mallien rajoituksista ja oletusarvoista (taloudellisen iskun vakavuus ja kesto sekä tähän liittyvät riskit mukaan luettuina). Esimerkiksi erittäin korkeaa pääoman tuottoa osoittava tulos voi johtua pikemminkin käytettyjen mallien puutteista (esim. joidenkin olennaisten riskien pois jättämisestä) kuin hyvästä strategiasta tai laitoksen erittäin onnistuneesta strategian toteuttamisesta. Otettavan riskin tason määrittämisen ei näin ollen tulisi perustua ainoastaan kvantitatiivisiin tietoihin tai mallien tuotoksiin. Sen tulisi sisältää myös laadullista tarkastelua (kuten asiantuntijan näkemyksiä ja kriittistä analyysiä). Tässä yhteydessä on käsiteltävä seikkaperäisesti myös makrotaloussympäristöön liittyviä kehityssuuntauksia ja tietoja, jotta voidaan määrittää niiden mahdollinen vaikutus riskikeskittymiin ja salkkuihin.
142. Lopullinen vastuu riskinarvioinnista on yksin laitoksella, joten sen on arvioitava riskejään kriittisesti eikä sen tule tukeutua yksinomaan ulkoisiin arviointeihin. Laitoksen tulisi esimerkiksi

validoida ostettu riskinarviointimalli ja mukauttaa se omiin erityisolosuhteisiinsa varmistaakseen, että malli kartoittaa ja analysoi riskiä tarkasti ja kattavasti.

143. Laitosten tulisi olla täysin tietoisia mallien ja mittarien rajoituksista, ja niiden tulisi käyttää kvantitatiivisten riskinarviointivälineiden lisäksi myös kvalitatiivisia välineitä (asiantuntijoiden näkemyksiä ja kriittistä analyysiä).
144. Laitosten omien arvioiden lisäksi ne voivat käyttää ulkoisia riskiarvioiteja (kuten ulkoisia luottoluokituksia tai ulkoisesti hankittuja riskimalleja). Laitosten tulisi olla täysin tietoisia näiden arvioiden tarkasta soveltamisalasta ja niiden rajoituksista.
145. Laitokseen on perustettava säännöllinen ja avoin raportointijärjestelmä, jonka avulla laitoksen ylimmälle hallintoelimelle, mahdolliselle riskivaliokunnalle ja kaikille asianomaisille yksiköille voidaan toimittaa ajantasaisia, tarkkoja, ytimekkäitä, ymmärrettäviä ja tarkoituksenmukaisia raportteja ja jonka kautta ne voivat jakaa asianmukaista tietoa riskien tunnistamisesta, mittaamisesta tai arvioinnista, seurannasta ja hallinnasta. Raportointikehityksen tulee olla hyvin määritelty ja dokumentoitu.
146. Riskejä ja riskistrategiaa koskeva tehokas viestintä ja tietoisuus ovat ratkaisevia koko riskienvalvontaprosessin kannalta, arviointi- ja päätöksentekomenettely mukaan luettuna, ja ne auttavat välttämään päätöksiä, jotka voivat tahattomasti lisätä riskiä. Tehokkaaseen riskiraportointiin sisältyvät riskistrategian ja merkityksellisten riskejä koskevien tietojen (esim. vastuut ja keskeiset riski-indikaattorit) järkevä sisäinen tarkastelu ja niistä tiedottaminen sekä horisontaalisesti laitoksen yksiköiden välillä että hallintoketjun päästä päähän.

## 18 Uudet tuotteet ja merkittävät muutokset<sup>24</sup>

147. Laitoksella on oltava dokumentoidut ja ylimmän hallintoelimen hyväksymät uusien tuotteiden hyväksymistä koskevat periaatteet, joissa käsitellään uusien markkinoiden, tuotteiden ja palvelujen kehittämistä ja olemassa oleviin tuotteisiin tehtäviä merkittäviä muutoksia sekä poikkeuksellisia liiketoimia. Periaatteiden tulee käsittää myös näihin liittyviin menettelyihin (esim. uudet ulkoistamisjärjestelyt) ja järjestelmiin (esim. tietotekniikan muutosmenettelyt) tehtävät olennaiset muutokset. Uusien tuotteiden hyväksymistä koskevien periaatteiden avulla tulee varmistaa, että hyväksytyt tuotteet ja muutokset ovat yhdenmukaisia laitoksen riskistrategian ja riskinottohalun sekä niitä vastaavien rajojen kanssa, tai että niihin tehdään tarvittavat muutokset.
148. Olennaisiin muutoksiin tai poikkeuksellisiin liiketoimiin voivat sisältyä sulautumiset ja yritysosotot, mukaan lukien mahdolliset seuraukset riittämättömästä due diligence -prosessista, jossa ei onnistuta tunnistamaan sulautumisen jälkeisiä riskejä ja velvoitteita; uusien rakenteiden perustamiset (esim. uudet tytäryritykset tai yhtä tarkoitusta varten

---

<sup>24</sup> Ks. myös EPV:n vähittäispankituotteiden kehittäjille ja jakelijoille suunnatut tuotehallinnan vaatimuksia koskevat ohjeet, jotka ovat saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/-/eba-publishes-final-product-oversight-and-governance-requirements-for-manufactures-and-distributors-of-retail-banking-products>.

perustetut yhtiöt); uudet tuotteet; muutokset järjestelmiin tai riskienvalvontakehykseen tai -menettelyihin ja muutokset laitoksen organisaatioon.

149. Laitoksella tulee olla erityiset menettelyt näiden periaatteiden noudattamista koskevaan arviointiin, ja niissä tulee ottaa huomioon riskienvalvontatoiminnon osallistuminen. Tähän tulee sisältyä säännösten noudattamista valvovan toiminnon tekemä kattava uusien tuotteita tai olemassa olevien tuotteiden merkittäviä muutoksia koskeva ennakoarviointi ja dokumentoitu lausunto.
150. Uusien tuotteiden hyväksymistä koskevista periaatteista on tarkasteltava kaikkia niitä tekijöitä, jotka tulisi ottaa huomioon ennen päätösten tekemistä uusille markkinoille menemisestä, kaupankäynnistä uusilla tuotteilla, uusien palvelujen tarjoamisesta tai merkittävien muutosten tekemisestä olemassa oleviin tuotteisiin tai palveluihin. Periaatteisiin on sisällytettävä myös "uusien tuotteiden/markkinoiden/liiketoimintojen" ja "merkittävien muutosten" määritelmät, joita käytetään organisaatiossa ja niissä sisäisissä toiminnoissa, jotka osallistuvat päätöksentekoon.
151. Uusien tuotteiden hyväksymistä koskevista periaatteista on määriteltävä keskeiset kysymykset, jotka on selvitettävä ennen päätöksentekoa. Niihin on sisällytettävä säännösten noudattaminen, kirjanpito, hinnoittelumallit, riskiprofiiliin, omien varojen riittävyyteen ja kannattavuuteen kohdistuvat vaikutukset, riittävien front-, back- ja middle-office-resurssien saatavuus sekä riskien ymmärtämiseen ja seurantaan tarvittavat sisäisten välineiden ja asiantuntemuksen saatavuus. Uuden toiminnan aloittamista koskevassa päätöksessä on mainittava selvästi toiminnasta vastaava liiketoiminta-alue ja sen vastuuhenkilöt. Uutta toimintaa ei tule aloittaa, ennen kuin käytettävissä on riittävästi resursseja siihen liittyvien riskien arviointiin ja hallintaan.
152. Riskienvalvontatoiminnon ja säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee osallistua uusien tuotteiden tai olemassa oleviin tuotteisiin, prosesseihin ja järjestelmiin tehtävien merkittävien muutosten hyväksymiseen. Niiden tehtävänä on muun muassa arvioida kattavasti ja objektiivisesti uusista toiminnoista eri skenaarioissa aiheutuvia riskejä, laitoksen riskienvalvontajärjestelmässä ja sisäisen valvonnan järjestelmässä mahdollisesti ilmeneviä puutteita sekä laitoksen kykyä hallita tehokkaasti uusia riskejä. Riskienvalvontatoiminnolla on myös oltava selkeä yleiskäsitys uusien tuotteiden markkinoille saattamisesta (tai merkittävien muutosten tekemisestä olemassa oleviin tuotteisiin, prosesseihin ja järjestelmiin) eri liiketoiminta-alueilla ja salkuissa sekä valtuudet edellyttää, että muutokset olemassa oleviin tuotteisiin käsitellään uusien tuotteiden hyväksymistä koskevien periaatteiden mukaisessa virallisessa menettelyssä.

## 19 Sisäiset valvontatoiminnot

153. Sisäisten valvontatoimintojen tulee sisältää riskienvalvontatoiminto (ks. 20 jakso), säännösten noudattamista valvova toiminto (ks. 21 jakso) ja sisäisen tarkastuksen toiminto (ks. 22 jakso).

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee tarkastaa riskienvalvontatoiminnon ja sääntöjen noudattamista valvovan toiminnon toimintaa.

154. Valvonnan toimintojen operatiiviset tehtävät voidaan ulkoistaa I osastossa luetellut suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit huomioon ottaen konsolidoivalle laitokselle tai muulle konserniin kuuluvalla tai sen ulkopuoliselle yksikölle kyseessä olevien laitosten ylinten hallintoelinten suostumuksella. Vaikka sisäisen valvonnan operatiiviset tehtävät ulkoistettaisiin osittain tai kokonaisuudessaan, valvontatoiminnon johtaja ja ylin hallintoelin ovat edelleen vastuussa näistä toimista sekä valvontatoiminnon ylläpidosta laitoksen sisällä.

## 19.1 Sisäisten valvontatoimintojen johtajat

155. Sisäisten valvontatoimintojen johtajien tehtävät tulee perustaa sopivalle organisaatiotasolle, joka tarjoaa valvontatoimintojen johtajalle asianmukaisen toimivallan ja painoarvon velvollisuuksiensa suorittamiseen. Ylimmän hallintoelimen kokonaisvastuusta huolimatta valvontatoimintojen johtajien tulee olla riippumattomia valvomistaan liiketoiminta-aloista ja -yksiköistä. Tästä syystä riskienvalvontatoiminnon, säännösten noudattamista valvovan toiminnon ja sisäisen tarkastuksen toiminnon johtajien tulee toimia suoraan ylimmän hallintoelimen alaisuudessa ja olla niille tilintekovelvollisia. Ylimmän hallintoelimen tulee myös arvioida johtajien suoriutumista.
156. Tarvittaessa sisäisten valvontatoimintojen johtajilla tulee olla suora yhteys valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen tuodakseen esiin ongelmia ja varoittaakseen valvontatoimintoa tarpeen mukaan, mikäli jotkin tapahtumat vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa laitokseen. Tämän ei tulisi estää valvontatoimintojen johtajia raportoimasta myös säännönmukaisia raportointilinjoja pitkin.
157. Laitoksilla tulee olla käytössään dokumentoidut menettelyt sisäisten valvontatoimintojen johtajan nimittämiseksi ja tämän velvollisuuksien peruuttamiseksi. Joka tapauksessa valvontatoimintojen johtajia ei tulisi ja direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 5 kohdan mukaisesti riskienvalvontatoiminnon johtajaa ei saa erottaa tehtävästään ilman valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen etukäteen antamaa suostumusta. Merkittävien laitosten osalta toimivaltaisille viranomaisille on ilmoitettava viipymättä suostumuksesta sisäisen valvontatoiminnon johtajan erottamiseen ja erottamisen pääasiallisista perusteista.

## 19.2 Sisäisten valvontatoimintojen riippumattomuus

158. Sisäisiä valvontatoimintoja voidaan pitää riippumattomina, jos ne täyttävät seuraavat edellytykset:
- a. Valvontatoimintojen henkilöstö ei hoida operatiivisia tehtäviä, joita valvonta toiminnot seuraavat ja valvovat.

- b. Valvontatoiminnot on organisaatiossa erotettu toimista, joiden seuraaminen ja valvonta on annettu niiden tehtäväksi.
- c. Huolimatta laitoksen ylimmän hallintoelimen jäsenten kokonaisvastuusta sisäisen valvontatoiminnon johtajan ei tule olla alaisuudessa henkilöön, jonka vastuulla on valvontatoiminnon seuraamien ja valvomien toimien johtaminen.
- d. Valvontatoimintojen henkilöstön palkkaus ei saa olla sidoksissa niiden toimintojen tulokseen, joita sisäinen valvonta seuraa ja valvoo, eikä yleensä pidä olla omiaan heikentämään henkilöstön objektiivisuutta<sup>25</sup>.

### 19.3 Sisäisten valvontatoimintojen yhdistäminen

159. Riskienvalvontatoiminto ja säännösten noudattamista valvova toiminto voidaan yhdistää, kunhan siinä otetaan huomioon I osastossa määritellyt suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit. Sisäisen tarkastuksen toimintoa ei tule yhdistää mihinkään toiseen sisäiseen valvonta toimintoon.

### 19.4 Sisäisten valvontatoimintojen resurssit

160. Sisäisillä valvontatoiminnoilla tulee olla riittävät resurssit. Niillä tulee olla riittävä määrä pätevää henkilöstöä (sekä emoyrityksen että tytäryrityksen tasolla). Henkilöstön on ylläpidettävä pätevyyttään jatkuvasti, ja sille on annettava tarvittaessa koulutusta.

161. Sisäisten valvontatoimintojen käytettävissä on oltava asianmukaiset tietojärjestelmät ja tietotekninen tuki, ja sillä on oltava pääsy kaikkiin valvontatehtävien hoitamiseen tarvittaviin sisäisiin ja ulkoisiin tietoihin. Sillä tulee olla pääsy kaikkeen tarvittavaan tietoon, joka koskee kaikkia liiketoiminta-aloja ja keskeisiä riskejä kantavia tytäryrityksiä, erityisesti niitä, jotka saattavat aiheuttaa laitokselle olennaisia riskejä.

## 20 Riskienvalvontatoiminto

162. Laitosten tulee perustaa koko laitoksen kattava riskienvalvontatoiminto. Riskienvalvontatoiminnolla tulee olla riittävä toimivalta, painoarvo ja resurssit I osastossa luetellut suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit huomioon ottaen, jotta se voi panna täytäntöön riskienvalvontaperiaatteita ja riskienvalvontajärjestelmän 17 jaksossa kuvatulla tavalla.

163. Riskienvalvontatoiminnolla tulee olla tarvittaessa suora yhteys valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen ja sen mahdollisiin valiokuntiin, erityisesti riskivaliokuntaan.

---

<sup>25</sup> Ks. myös EPV:n ohjeet moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä, saatavilla osoitteessa <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies>.

164. Riskienvalvontatoiminnolla tulee olla pääsy kaikkiin liiketoiminta-aloihin ja muihin sisäisiin yksiköihin, joista voi aiheutua riskiä, sekä tärkeimpiin tytäryrityksiin ja osakkuusyrityksiin.
165. Riskienvalvontatoiminnon henkilöstöllä tulee olla riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus riskienvalvontatekniikoista ja -menettelyistä sekä markkinoista ja tuotteista, ja sen tulee saada säännöllistä koulutusta.
166. Riskienvalvontatoiminnon on oltava valvomistaan liiketoiminta-aloista ja -yksiköistä riippumaton, mutta sitä ei tule estää olemasta vuorovaikutuksessa niiden kanssa. Operatiivisten toimintojen ja riskienvalvontatoiminnon on oltava keskenään vuorovaikutuksessa sen edistämiseksi, että koko laitoksen henkilöstö saadaan ottamaan vastuuta riskienvalvonnasta.
167. Riskienvalvontatoiminnolla tulee olla laitoksen organisaatiossa keskeinen asema, ja sillä on oltava sellainen rakenne, että se voi panna riskienvalvontaperiaatteita täytäntöön ja valvoa riskienvalvontajärjestelmää. Riskienvalvontatoiminnon keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että laitoksella on käytössä tehokkaat riskienvalvontaprosessit. Riskienvalvontatoiminnon tulee olla aktiivisesti osallisena kaikissa olennaisissa riskienvalvontapäätöksissä.
168. Merkittävät laitokset voivat harkita erillisten riskienvalvontatoimintojen perustamista kullekin keskeiselle liiketoiminta-alalle. Konsolidoivassa laitoksessa tulisi kuitenkin olla konsernin riskienvalvontatoiminnon sisältävä keskeinen riskienvalvontatoiminto, joka tarjoaa laitoksen ja konsernitason näkemyksen kaikista riskeistä ja varmistaa, että riskistrategiaa noudatetaan.
169. Riskienvalvontatoiminnon on tarjottava riippumattomasti asiaankuuluvia tietoja, analyysseja ja asiantuntija-arvioita vastuista ja annettava neuvoja, jotka koskevat liiketoiminta-alojen tai sisäisten yksiköiden ehdotuksia ja riskejä koskevia päätöksiä sekä ilmoitettava ylimmälle hallintoelimelle, vastaako sen toiminta laitoksen riskinottohalua ja riskistrategiaa. Riskienvalvontatoiminto voi suositella parannuksia riskienvalvontajärjestelmään ja esittää toimenpiteitä riskienvalvonnan periaatteita, menettelyjä ja riskirajoja koskevien rikkomusten korjaamiseksi.

## 20.1 Riskienvalvontatoiminnon riskistrategiaan ja päätöksentekoon liittyvät tehtävät

170. Riskienvalvontatoiminnon tulee osallistua aktiivisesti aikaisessa vaiheessa laitoksen riskistrategian yksityiskohtaiseen tarkasteluun sekä sen varmistamiseen, että laitoksella on käytössään vaikuttavat riskienvalvontamenettelyt. Riskienvalvontatoiminnon tulee tarjota ylimmälle hallintoelimelle kaikki olennainen riskeihin liittyvä tieto, jotta se voi asettaa laitoksen riskinottohalun oikealle tasolle. Riskienvalvontatoiminnon tulee arvioida riskistrategian ja riskinottohalun vakautta ja kestävyyttä. Sen tulee varmistaa, että riskinottohalu muunnetaan asianmukaisesti riskirajoiksi. Riskienvalvontatoiminnon tulee myös arvioida liiketoimintayksiköiden riskistrategioita, mukaan luettuna liiketoimintayksiköiden ehdottamat tavoitteet, ja sen tulee osallistua päätöksentekoprosessiin ennen kuin ylin

hallintoelin tekee riskistrategioita koskevia päätöksiä. Tavoitteiden tulee olla uskottavia ja yhdenmukaisia laitoksen riskistrategian kanssa.

171. Riskienvalvontatoiminnon on varmistettava päätöksentekomenettelyihin osallistumalla, että riskeihin liittyvät näkökohdat otetaan asianmukaisesti huomioon päätöksissä. Tehtyjen päätösten vastuuvollisuus tulee kuitenkin säilyä liiketoimintayksiköillä ja sisäisillä yksiköillä sekä viime kädessä ylimmällä hallintoelimellä.

## 20.2 Riskienvalvontatoiminnon olennaisiin muutoksiin liittyvät tehtävät

172. Ennen kuin olennaisiin muutoksiin tai poikkeuksellisiin liiketoimiin liittyviä päätöksiä tehdään, riskienvalvontatoiminnon on 18 jakson mukaisesti osallistuttava kyseisten muutosten ja poikkeuksellisten liiketoimien laitoksen ja konsernin kokonaisriskille aiheutuvien vaikutusten arviointiin. Sen tulee raportoida havainnoistaan suoraan ylimmälle hallintoelimelle ennen päätöksen tekemistä.
173. Riskienvalvontatoiminnon on arvioitava, kuinka tunnistetut riskit voivat vaikuttaa laitoksen tai konsernin kykyyn hallita riskiprofiiliaan, sen likviditeettiä ja sen vakaata pääomapohjaa tavanomaisissa ja epäsuotuisissa olosuhteissa.

## 20.3 Riskienvalvontatoiminnon riskien tunnistamista, mittaamista, arvioimista, hallitsemista, lieventämistä, valvomista ja raportointia koskevat tehtävät

174. Riskienvalvontatoiminnon tulee varmistaa, että kaikki riskit tunnistetaan, arvioidaan, mitataan, niitä valvotaan ja hallitaan ja niistä raportoidaan laitoksen asianmukaisissa yksiköissä.
175. Riskienvalvontatoiminnon tulee varmistaa, etteivät tunnistaminen ja arviointi perustu ainoastaan kvantitatiivisiin tietoihin tai mallien tuotoksiin, ja sen tulee ottaa huomioon myös kvalitatiiviset lähestymistavat. Riskienvalvontatoiminnon tulee välittää ylimmälle hallintoelimelle tietoa riskimalleissa ja -analyysissä käytetyistä oletuksista ja niiden mahdollisista puutteista.
176. Riskienvalvontatoiminnon tulee varmistaa, että lähipiiriliiketoimet arvioidaan ja niiden laitokselle aiheuttamat riskit tunnistetaan ja arvioidaan asiaankuuluvasti.
177. Riskienvalvontatoiminnon tulee varmistaa, että liiketoimintayksiköt valvovat kaikkia tunnistettuja riskejä tehokkaasti.
178. Riskienvalvontatoiminnon on seurattava säännöllisesti laitoksen todellista riskiprofiilia ja verrattava sitä laitoksen strategiaan tavoitteisiin ja riskinottohaluun, johtotehtäväänsä

hoitava ylin hallintoelinkykenisi tekemään päätöksiä ja valvontatehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin valvomaan niitä.

179. Riskienvalvontatoiminnon on analysoitava kehityssuuntauksia ja tunnistettava olosuhteiden ja toimintaedellytysten muutoksista aiheutuvat uudet tai kehittymässä olevat riskit ja riskien kasvut. Sen on myös säännöllisesti tarkasteltava toteutuneita riskejä vertaamalla niitä aikaisempiin arvioihin (esim. toteutumatestien avulla) riskienvalvontaprosessin tarkkuuden ja tehokkuuden arvioimiseksi ja parantamiseksi.
180. Riskienvalvontatoiminnon on arvioitava tapoja, joilla riskejä voitaisiin vähentää. Ylimmälle hallintoelimelle tehtävän raportoinnin tulee sisältää ehdotuksia asianmukaisista toimista riskien vähentämiseksi.

## 20.4 Riskienvalvontatoiminnon ei-hyväksyttäviin riskeihin liittyvät tehtävät

181. Riskienvalvontatoiminnon on arvioitava riippumattomasti riskinottohalun tai riskirajojen ylityksiä (mukaan luettuina niiden syiden todentaminen ja oikeudellinen ja taloudellinen selvitys riskin sulkemisen, vähentämisen tai suojauksen tosiasiallisista kustannuksista verrattuna sen hyväksymisen potentiaalisiin kustannuksiin). Riskienvalvontatoiminnon tulee välittää asianosaisille liiketoimintayksiköille ja ylimmälle hallintoelimelle tietoa sekä antaa suosituksia mahdollisista korjaavista toimenpiteistä. Riskienvalvontatoiminnon tulee raportoida suoraan valvontatehtäväänsä hoitavalle ylimmälle hallintoelimelle, kun riskirajan ylitys on olennainen, tämän rajoittamatta riskienvalvontatoiminnon raportointia muille sisäisille toiminnoille ja valiokunnille.
182. Riskienvalvontatoiminnon keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että sen suositusten perusteella tehdään päätökset asianmukaisella hallintotasolla, että niitä noudatetaan asianomaisissa liiketoimintayksiköissä ja että niistä raportoidaan asianmukaisesti ylimmälle hallintoelimelle ja mahdolliselle riskivaliokunnalle.

## 20.5 Riskienvalvontatoiminnon johtaja

183. Riskienvalvontatoiminnon johtaja vastaa kattavien ja ymmärrettävien riskejä koskevien tietojen tarjoamisesta ja ylimmän hallintoelimen neuvonnasta siten, että kyseinen elin saa käsityksen laitoksen kokonaisriskiprofiilista. Emoyrityksen riskienvalvontatoiminnon johtaja vastaa tästä konsolidoidun tilanteen osalta.
184. Riskienvalvontatoiminnon johtajalla on oltava riittävä asiantuntemus, riippumattomuus ja virkaikä voidakseen kyseenalaistaa laitoksen riskialtistukseen vaikuttavat päätökset. Mikäli riskienvalvontatoiminnon johtaja ei ole ylimmän hallintoelimen jäsen, merkittävien laitosten tulee nimetä riippumaton riskienvalvontatoiminnon johtaja, jolla ei ole muihin toimintoihin kuuluvia tehtäviä ja joka raportoi suoraan ylimmälle hallintoelimelle. Mikäli ei ole suhteellisuusperiaatteen mukaista nimetä henkilöä, joka olisi vastuussa ainoastaan

riskienvallontatoiminnon johtajan tehtävistä, kun otetaan huomioon I osastossa määritelty suhteellisuusperiaate, tämä toiminto voidaan yhdistää säännösten noudattamista valvovan toiminnon johtajan kanssa tai sitä voi hoitaa toinen johtavassa asemassa oleva henkilö, mikäli toimintojen yhdistämisestä ei synny eturistiriitoja. Joka tapauksessa kyseisellä henkilöllä tulee olla riittävä toimivalta, painoarvo ja riippumattomuus (esim. lakiosaston johtaja).

185. Riskienvallontatoiminnon johtajan tulee kyetä kyseenalaistamaan laitoksen ylimmän hallintoelimen päätökset, ja vastalauseiden perusteet tulee dokumentoida muodollisesti. Jos laitos haluaa myöntää riskienvallontatoiminnon johtajalle veto-oikeuden päätöksiin (esim. luotto- tai investointipäätöksiin tai rajojen asettamista koskeviin päätöksiin), jotka tehdään ylimmän hallintoelimen alapuolisilla tasoilla, sen tulee määritellä kyseisen veto-oikeuden soveltamisala, eskalointi- tai valitusmenettelyt ja se, kuinka ylin hallintoelin on asiassa osallisena.
186. Laitosten tulee luoda vahvistetut menettelyt sellaisten päätösten tekemiselle, joista riskienvallontatoiminnon johtaja on antanut kielteisen lausunnon. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee pystyä vaihtamaan näkemyksiä riskienvallontatoiminnon johtajan kanssa suoraan keskeisistä riskikysymyksistä, kuten tapahtumista, jotka voivat olla ristiriidassa laitoksen riskinottohalun ja riskistrategian kanssa.

## 21 Säännösten noudattamista valvova toiminto

187. Laitosten tulisi perustaa pysyvä ja tehokas säännösten noudattamista valvova toiminto, joka hallinnoi säännösten noudattamista koskevaa riskiä. Sen tulisi nimittää tästä toiminnosta koko laitoksessa vastaava henkilö (säännösten noudattamista valvovan toiminnon johtaja tai muu henkilö).
188. Mikäli ei ole suhteellisuusperiaatteen mukaista nimetä henkilöä, joka olisi vastuussa ainoastaan säännösten noudattamista valvovan toiminnon johtajan tehtävistä, kun otetaan huomioon I osastossa määritelty suhteellisuusperiaate, tämä toiminto voidaan yhdistää riskienvallontatoiminnon johtajan kanssa tai sitä voi hoitaa toinen johtavassa asemassa oleva henkilö (esim. lakiosaston johtaja), mikäli toimintojen yhdistämisestä ei synny eturistiriitoja.
189. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon ja sen johtajan tulee olla riippumattomia valvomistaan liiketoiminta-alueista ja sisäisistä yksiköistä, ja niillä tulee olla riittävä toimivalta, asema ja resurssit. I osastossa määritelty suhteellisuusperiaate huomioon ottaen riskienvallontatoiminto voi avustaa tätä toimintoa tai se voidaan yhdistää riskienvallontatoiminnon tai muiden asianmukaisten toimintojen kuten lakiosaston tai henkilöstöosaston kanssa.
190. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon henkilöstöllä tulee olla riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus säännösten noudattamisesta ja niihin liittyvistä menettelyistä, ja sen tulee saada säännöllistä koulutusta.

191. Valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen tulee valvoa asianmukaisesti dokumentoitujen säännösten noudattamisperiaatteiden täytäntöönpanoa, ja periaatteista tulee tiedottaa koko henkilöstölle. Laitosten tulee luoda prosesseja, joiden avulla arvioidaan säännöllisesti muutoksia laitoksen toimiin sovellettavissa laeissa ja asetuksissa.
192. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee neuvoa ylintä hallintoelintä niissä toimenpiteissä, joilla varmistetaan sovellettavien lakien, sääntöjen, asetusten ja standardien noudattaminen, ja sen tulee arvioida mahdollisten lainsäädännön tai sääntely-ympäristön muutosten vaikutusta laitoksen toimiin ja säännösten noudattamisen kehukseen.
193. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee varmistaa, että säännösten noudattamista koskeva valvonta tapahtuu järjestelmällisen ja asianmukaisesti määritellyn säännösten noudattamista koskevan ohjelman mukaisesti ja että säännösten noudattamisen periaatteita noudatetaan. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee raportoida ylimmälle hallintoelimelle ja tarpeen mukaan vaihtaa näkemyksiä riskienhallintatoiminnon kanssa laitoksen säännösten noudattamista koskevista riskeistä ja niiden hallinnasta. Säännösten noudattamista valvovan toiminnon ja riskienvalvontatoiminnon tulee tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tarvittaessa tietoja omien tehtäviensä suorittamiseksi. Ylimmän hallintoelimen ja riskienvalvontatoiminnon on otettava säännösten noudattamista valvovan toiminnon havainnot huomioon päätöksenteossa.
194. Näiden ohjeiden 18 jakson mukaisesti säännösten noudattamista valvovan toiminnon tulee myös varmistaa läheisessä yhteistyössä riskienvalvontatoiminnon ja lakiyksikön kanssa, että uudet tuotteet ja menettelyt noudattavat nykyistä lainsäädäntökehystä ja tarpeen mukaan mahdollisia tulevia lainsäädännön, asetusten ja valvontavaatimusten muutoksia.
195. Laitosten on toteutettava asianmukaiset toimet sisäisten tai ulkoisten petosten ja sääntörikkomusten (esim. sisäisistä menettelyistä poikkeamiset, rajojen ylitykset) estämiseksi.
196. Laitosten tulee varmistaa, että niiden tytäryritykset ja sivuliikkeet ryhtyvät toimiin varmistukseksi, että niiden toiminta on paikallisten lakien ja säännösten mukaista. Jos paikalliset lait ja säännökset estävät konsernin täytäntöönpanemien tiukempien menettelyjen ja säännösten noudattamista koskevien järjestelmien soveltamisen, erityisesti jos ne estävät konsernin yksiköiden välisen välttämättömän tietojen vaihdon ja julkaisemisen, tytäryritysten ja sivuliikkeiden tulee ilmoittaa tästä konsolidoivan laitoksen säännösten noudattamista valvovalle virkamiehelle tai säännösten noudattamista valvovan toiminnon johtajalle.

## 22 Sisäisen tarkastuksen toiminto

197. Laitosten tulee perustaa riippumaton ja tehokas sisäisen tarkastuksen toiminto ottaen huomioon I osastossa määritellyn suhteellisuusperiaatteen mukaiset kriteerit, ja sen tulee nimittää tästä toiminnosta koko laitoksen tasolla vastuussa oleva henkilö. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee olla riippumaton ja sillä tulee olla riittävä toimivalta, painoarvo ja resurssit. Erityisesti laitoksen tulee varmistaa, että sisäisen tarkastuksen henkilöstön

jäsenten pätevyys ja sisäisen tarkastuksen resurssit, varsinkin sen tarkastusvälineet ja riskianalyysimenetelmät, vastaavat laitoksen kokoa ja sijaintipaikkoja sekä laitoksen liiketoimintamalliin, toimiin, riskikulttuuriin ja riskinottohaluun liittyvien riskien lajia, laajuutta ja monimuotoisuutta.

198. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee olla tarkastettavista toimista riippumaton. Sisäisen tarkastuksen toimintoa ei siten tule yhdistää mihinkään toiseen toimintoon.

199. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee riskinoton määrään suhteutettua lähestymistapaa noudattaen arvioida riippumattomasti laitoksen kaikkien toimien ja yksiköiden, mukaan luettuina ulkoistettujen toimien osalta, miten ne noudattavat laitoksen periaatteita ja menettelyitä ja ulkoisia vaatimuksia, ja antaa siitä varmistus. Kaikkien konsernin yksiköiden tulee kuulua sisäisen tarkastuksen soveltamisalaan.

200. Sisäisen tarkastuksen toiminnon ei tule olla osallisena erityisten sisäisen valvonnan periaatteiden, mekanismien ja menettelyiden tai riskirajojen suunnittelussa, valinnassa, laadinnassa tai täytäntöönpanossa. Tämän ei tulisi kuitenkaan estää johtotehtäväänsä hoitavaa ylintä hallintoelintä pyytämästä sisäisen tarkastuksen näkemystä riskeihin, sisäiseen valvontaan ja sovellettavien sääntöjen noudattamiseen liittyvissä kysymyksissä.

201. Sisäisen tarkastuksen tulee arvioida, onko laitoksen 15 jaksossa määritelty sisäinen valvonnan järjestelmä vaikuttava ja tehokas. Sisäisen tarkastuksen tulee erityisesti arvioida

- a. laitoksen hallintojärjestelmän asianmukaisuutta
- b. ovatko olemassa olevat periaatteet ja menettelytavat edelleen riittäviä ja lakisääteisten ja muiden vaatimusten sekä laitoksen riskinottohalun ja riskistrategian mukaisia
- c. ovatko menettelytavat sovellettavien lakien ja muiden säännösten sekä ylimmän hallintoelimen päätösten mukaisia
- d. onko menettelytavat pantu täytäntöön oikein ja tehokkaasti (esim. liiketoimien säännöstenmukaisuus, tosiasiallisesti muodostuvan riskin taso jne.)
- e. suojaamisesta vastaavien liiketoimintayksiköiden sekä riskienvalvonta- ja säännösten noudattamista valvovien toimintojen valvonnan ja raportoinnin riittävyyttä, laatua ja vaikuttavuutta.

202. Sisäisen tarkastuksen on todennettava erityisesti laitoksen sisäisissä malleissa käytettyjen menetelmien ja tekniikoiden, oletusten ja tietolähteiden (esim. riskimallinnus ja tilinpäätöstietojen tuottaminen) luotettavuuden varmistamisessa sovellettavien prosessien koskemattomuus. Sen on arvioitava myös laadullisten riskientunnistus- ja riskienarviointivälineiden laatua ja käyttöä sekä suoritettuja riskienlievennystoimenpiteitä.

203. Sisäisellä tarkastuksella tulee olla esteetön laitoksen laajuinen pääsy kaikkiin laitoksen tallenteisiin, asiakirjoihin, tietoihin ja rakennuksiin. Tämä sisältää pääsyn ylimmän hallintoelimen tietojärjestelmiin ja kaikkien valiokuntien ja päätöksentekuelinten pöytäkirjoihin.
204. Sisäisen tarkastuksen toiminnon tulee noudattaa alan kansallisia ja kansainvälisiä standardeja. Tässä viitataan esimerkiksi sisäisten tarkastajien järjestön (Institute of Internal Auditors) laatimiin sisäisen tarkastuksen kansainvälisiin ammattistandardeihin.
205. Sisäistä tarkastustoimintaa on toteutettava tarkastussuunnitelman ja yksityiskohtaisen tarkastusohjelman mukaisesti noudattaen riskiperusteista lähestymistapaa.
206. Sisäisen tarkastuksen tulee laatia vähintään kerran vuodessa tarkastussuunnitelma vuosittaisten sisäisen tarkastuksen valvontatavoitteiden perusteella. Ylimmän hallintoelimen tulee hyväksyä sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma.
207. Kaikkia tarkastusten perusteella tehtäviä suosituksia on seurattava luotettavasti asianomaisilla hallintotasoilla, jotta voidaan varmistaa niiden tehokas ja oikea-aikainen täytäntöönpano ja tästä raportointi.

## VI osasto – Liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta

208. Laitosten on laadittava luotettava toiminnan jatkuvuuden hallintasuunnitelma, jolla varmistetaan sen toiminnan jatkuvuus ja rajoitetaan tappioita liiketoiminnan vakavien häiriöiden varalta.
209. Laitokset voivat perustaa liiketoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi itsenäisen toiminnon esimerkiksi osaksi riskienvalvontatoimintoa<sup>26</sup>.
210. Laitoksen liiketoiminta on riippuvainen useista resursseista, jotka ovat alttiita häiriöille (esim. tietotekniset järjestelmät, mukaan lukien pilvipalvelut, viestintäjärjestelmät ja rakennukset). Toiminnan jatkuvuuden hallinnalla pyritään vähentämään operatiivisia, taloudellisia, oikeudellisia, maineeseen liittyviä ja muita materiaalisia seurauksia, joita aiheutuu laitoksen tavanomaisten liiketoimintamenettelyjen häiriytymisestä näiden resurssien tuhoutumisen tai pitkien toimintakatkosten seurauksena. Käytössä voi olla muitakin riskienvalvontajärjestelyjä, joiden tarkoituksena on vähentää tällaisten tapahtumien todennäköisyyttä tai siirtää niiden taloudellisia vaikutuksia kolmansille osapuolille (esim. vakuutuksilla).
211. Luotettavan toiminnan jatkuvuuden hallintasuunnitelman luomiseksi laitoksen on analysoitava huolellisesti alttiutensa vakaville liiketoiminnan häiriöille ja arvioitava (määrällisesti ja laadullisesti) niiden mahdolliset vaikutukset käyttämällä sisäisiä ja/tai ulkoisia tietoja ja skenaarioanalyysia. Analyysiin on sisällytettävä riskienvalvontatoiminnon ohella kaikki laitoksen liiketoiminta-alat ja sisäiset yksiköt, ja siinä on otettava huomioon niiden

---

<sup>26</sup> Ks. myös asetuksen (EU) N:o 575/2013 312 artikla.

keskinäinen riippuvuus. Analyysin tuloksia on käytettävä apuna laitoksen palautumista koskevien prioriteettien ja tavoitteiden määrittelyssä.

212. Edellä mainitun analyysin perusteella laitoksen on laadittava

- a. varautumissuunnitelma ja liiketoiminnan jatkuvuutta koskeva suunnitelma, joilla varmistetaan, että laitos kykenee toimimaan asianmukaisesti kriisitilanteissa ja ylläpitämään tärkeimpiä liiketoimintojaan tavanomaisten liiketoimintamenettelyjensä häiriytyessä
- b. kriittisten resurssien palautumissuunnitelma, jolla turvataan laitoksen palaaminen tavanomaisiin liiketoimintamenettelyihinsä kohtuullisessa ajassa. Mahdollisesta liiketoiminnan häiriytymisestä aiheutuvien jäännösriskien on vastattava laitoksen riskinottohalua.

213. Varautumissuunnitelma, liiketoiminnan jatkuvuutta koskeva suunnitelma ja palautumissuunnitelma on dokumentoitava ja pantava huolellisesti täytäntöön. Dokumentoidun aineiston on oltava liiketoiminta-alojen ja sisäisten yksiköiden ja riskienvalvontatoiminnon saatavilla, ja aineisto on talletettava fyysisesti erillään oleviin järjestelmiin, joihin pääsee helposti käsiksi hätätilanteen sattuessa. Tähän on annettava asianmukainen koulutus. Suunnitelmia on testattava ja päivitettävä säännöllisesti. Kaikki testeissä ilmenevät ongelmat tai viat on dokumentoitava ja suunnitelmat on tarkistettava vastaavasti.

## VII osasto – Avoimuus

214. Strategioista, toimintaperiaatteista ja menettelyistä on tiedotettava asianomaiselle henkilöstölle koko laitoksessa. Laitoksen henkilöstön on ymmärrettävä omiin tehtäviinsä ja velvollisuuksiinsa liittyvät toimintaperiaatteet ja menettelyt ja noudatettava niitä.

215. Ylimmän hallintoelimen on tiedotettava henkilöstölle selkeästi ja johdonmukaisesti laitoksen strategioista ja toimintaperiaatteista vähintään siinä määrin kuin on tarpeen heidän tehtäviensä hoitamiseksi ja pidettävä henkilöstö ajan tasalla. Tämä voidaan tehdä kirjallisten ohjeiden, käsikirjojen tai muiden keinojen avulla.

216. Mikäli toimivaltaiset viranomaiset edellyttävät emoyrityksiltä direktiivin 2013/36/EU 106 artiklan 2 kohdan mukaisesti vuosittaista laitosryhmän oikeudellisen rakenteen ja hallinnon sekä organisaatorakenteen julkaisemista, tietojen tulee sisältää maittain kaikki konsernirakenteeseen sisältyvät yksiköt direktiivin 2013/34/EU<sup>27</sup> mukaisesti.

217. Julkaisun tulisi sisältää vähintään

---

<sup>27</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietäntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

- a. yleisesityksen laitosten sisäisestä organisaatiosta ja konsernirakenteesta direktiivissä 2013/34/EU määritellyllä tavalla sekä siinä tapahtuneet muutokset ja sisältäen tärkeimmät raportointilinjat ja tehtävät
- b. kaikki edellisen julkaisun jälkeen tapahtuneet olennaiset muutokset ja olennaisen muutoksen päivämäärän
- c. uudet oikeudelliset, hallinnolliset tai organisaation rakenteet
- d. rakennetta, organisaatiota ja ylimmän hallintoelimen jäseniä koskevat tiedot, sisältäen jäsenten määrän ja riippumattomiksi luokiteltujen jäsenten määrän sekä erittelyn kunkin ylimmän hallintoelimen jäsenen sukupuolesta sekä toimeksiannon kestosta
- e. ylimmän hallintoelimen keskeiset velvollisuudet
- f. luettelon valvontatehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen valiokunnista ja niiden kokoonpanosta
- g. yleisesityksen laitoksiin ja ylimpään hallintoelimeen sovellettavista eturistiriitaperiaatteista
- h. yleisesityksen sisäisen valvonnan järjestelmästä
- i. yleisesityksen liiketoiminnan jatkuvuuden hallintakehyksestä.

## Liite I – Sisäisen hallinnon ja ohjauksen periaatteiden kehittämisessä huomioitavat näkökohdat

---

Näiden ohjeiden III osaston mukaisesti laitosten tulee tarkastella seuraavia näkökohtia dokumentoidessaan sisäisen hallinnon ja ohjauksen periaatteita ja -järjestelyjä:

- 1. Osakeomistuksen rakenne
- 2. Konsernirakenne tarvittaessa (juridinen ja toiminnallinen rakenne)
- 3. Ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja toiminta
  - a) valintaperusteet
  - b) lukumäärä, toimeksiannon kesto, kierrättäminen, ikä
  - c) ylimmän hallintoelimen riippumattomat jäsenet
  - d) ylimmän hallintoelimen liikkeenjohtoon osallistuvat jäsenet

- e) ylimmän hallintoelimen liikkeenjohtoon osallistumattomat jäsenet
  - f) sisäinen tehtävienjako tarpeen mukaan
4. Hallintorakenne ja organisaatiokaavio (sekä sovellettavin osin vaikutus konserniin)
- a) erityisvaliokunnat
    - i. kokoonpano
    - ii. toiminta
  - b) mahdollinen liikkeenjohdollinen johtoryhmä
    - i. kokoonpano
    - ii. toiminta
5. Keskeisistä tehtävistä vastaavat henkilöt
- a) riskienvalvontatoiminnon johtaja
  - b) säännösten noudattamista valvovan toiminnon johtaja
  - c) sisäisen tarkastuksen johtaja
  - d) talousjohtaja
  - e) muut keskeisistä tehtävistä vastaavat henkilöt
6. Sisäisen valvonnan järjestelmä
- a) kunkin toiminnon kuvaus, joka sisältää sen organisaation, resurssit, aseman ja toimivallan
  - b) kuvaus riskienvalvontajärjestelmästä sisältäen riskistrategian
7. Organisaatorakenne (sekä soveltuvin osin vaikutus konserniin)
- a) operatiivinen rakenne, liiketoiminta-alat ja toimivaltuuksien ja vastuualueiden jakaminen
  - b) ulkoistaminen
  - c) tuote- ja palveluvalikoima
  - d) liiketoiminnan maantieteellinen laajuus
  - e) palveluiden vapaa tarjoaminen
  - f) sivuliikkeet
  - g) tytäryritykset, yhteisyritykset jne.
  - h) offshore-yhtiöiden käyttö
8. Menettelytapaohjeet (sekä sovellettavin osin vaikutus konserniin)
- a) strategiset tavoitteet ja yrityksen arvot
  - b) sisäiset ohjeet ja säännökset, torjuntapolitiikka
  - c) eturistiriitoja koskevat periaatteet
  - d) ilmiantomenettely
9. Sisäisen hallinnon ja ohjauksen periaatteiden tila, sisältäen päivämäärän

- a) kehitys
- b) viimeinen muutos
- c) viimeinen arvio
- d) ylimmän hallintoelimen hyväksyntä.